Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 62 (8802). ● 21 март, 1986 йил ● ЖУМА ● Баҳоси 3 тийин.

Ленинча, коммунистик шанбалик тараддуди

БУЮК ПОЧИН ВОРИСЛАРИ

Пойтахтнинг илғор коллективларида авж олиб кетган ватанпарварлик ҳаракати ғайрат-шижоат, ижодкорлик, зўр ишчанлик руҳида ўтмоқда. Шу коллективлар 19 апрель куни В. И. Ленин туғилган куннинг 116 йиллигига бағишлаб Коммунистик шанбалик ўтказиш таклифи билан майдонга чиқдилар. Бу йилги шонли воқеага тайёргарликнинг алоҳида мазмуни бор: КПСС XXVII съездининг қарорларида шитобли ҳаракатимизнинг янги режалари белгилаб берилди. Митингларда ва ишчиларнинг йиғилишларида москваликлар меҳнат байрами куни энг юксак самарадорлик билан ишлашга, тежалган хом ашё ва энергия ресурсларидан фойдаланишга азму қарор берганликларини айтмоқдалар.

Москва-Сортировочная депоси. Москва темирйўлчилари дастлабки беш йилликлар зарбдорларининг анъаналарини давом эттирмоқдалар. Буюк почин маскани бўлмиш корхона 19 апрелга фаол ҳозирлик кўрмоқда. Шанбалик куни коллектив учун ҳақиқий меҳнат байрами бўлиб қолади. Энг яхши локомотив бригадалари Москва корхоналарининг маҳсулотлари ортилган поездларни беш йилликнинг зарбдор қурилишларига эстафета тарзида бошқариб борадилар. Ҳаммаси бўлиб, 84 та пассажир поезди ва 180 та юк поезди тежалган электр энергия ҳисобига рейсга чиқади. Бундан ташқари, депода 11 та локомотив тежалган материаллардан фойдаланиб ремонт қилинади.

Шунингдек, **А. И. Ефремов номли «Красний пролетарий» станоксозлик заводи, «4-Мосстрой» тресті, 1-автокомбинат** коллективлари ҳам 19 апрель кунини энг юксак меҳнат унумдорлиги билан кутиб олишга аҳд қилдилар.

(ТАСС мухбири).

Москва.

ИНТЕНСИВЛАШНИНГ БОШ ВОСИТАСИ

Партиянинг стратегик йўли олий даражада ташкил этилган ва самарали экономикага ўтишни амалга оширишдан иборат. КПСС XXVII съезди партия Марказий Комитети ишлаб чиққан мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш концепциясини тўла-тўкис маъқуллаб, партия, совет, хўжалик, жамоат ташкилотларига халқ хўжалигини интенсив тараққиёт йўлига ўтказиш тўғрисидаги программавий йўл-йўриқларни оғишмай амалга оширишни ўзларининг бутун фаолиятларига асос қилиб олиш вазифасини юклади.

«Партия фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштиришни, техниканинг энг юқори унумдорлигини ва самарадорликни таъминловчи янги туркумларини, принципиал жиҳатдан янги технологияларни кенг жорий этиш вазифасини халқ хўжалигини интенсивлашнинг асосий воситаси сифатида олдинга суради, — дейилади КПСС XXVII съездининг Марказий Комитет Сиёсий доклади юзасидан Резолюциясида. — Съезд фан ва техниканинг энг замонавий ютуқлари негизида халқ хўжалигини техник жиҳатдан чуқур реконструкциялашни амалга оширишни биринчи даражали вазифа қилиб қўяди».

Ленин партияси ўзининг янги таҳрирдаги Программасида илғор фан ютуқларини, энг мукаммал ва қудратли техникани, ижодкор коллективчилик меҳнатининг тобора ортиб борувчи кучини коммунистик қурилишга хизмат қилдиришни социализмнинг тарихий вазифаси, деб ҳисоблаётганлиги совет олимларини, инженер ва техникларни илҳомлантирмоқда.

Бу вазифани сира кечиктирмай ҳал этиш лозим: ўн иккинчи беш йиллик ўзиёқ халқ хўжалигини фан-техника тараққиётини жадаллаштириш негизида интенсив ривожланиш изига ўтказишда катта қадам бўлиб қолиши керак. Ана шу йўлдаги кўплаб тўсиқларни қатъият билан бартараф этиб, унинг ҳамма йўналишларида туб, революцион силжишларни таъминлаш лозим бўлади. Фан ва техниканинг кенг жабҳаси бўйлаб ҳаракат қилиб, маблағларни асосий йўналишларга жамлаш, амалда синалган техника янгиликларидан оммавий равишда фойдаланишга йўл очиб бериш, меҳнат унумдорлигини кўп марта оширадиган мутлақо янги техника ва технологияни яратиш ва ўзлаштиришни таъминловчи илмий, лойиҳа ва конструкторлик ишларини тез ва собитқадамлик билан олиб бориш керак.

Масалан, ўн иккинчи беш йилликда ишлаб чиқаришнинг фақат айрим турларинингина эмас, балки бутун-бутун тармоқларнинг сифат жиҳатидан янги ҳолатига эришиб, илғор базавий технологияларни қўлланишни 1,5—2 баравар кенгайтириш кўзда тутилмоқда. Машинасозлик комплексини тубдан реконструкциялаш ва илдам ривожлантириш биринчи даражали иш деб ҳисобланмоқда. Халқ хўжалигида ишлаб чиқаришни автоматлаштириш даражаси ўртача икки баравар ортади. Беш йилликда ҳисоблаш техникаси воситалари ишлаб чиқариш ҳажми 2—2,3 баравар, саноат роботлари парки 3 баравар кўпаяди.

Фан ва техника ютуқлари шундай бир пойдеворни ташкил этадики, Озиқ-овқат ва СССР Энергетика программаларининг, 1986—2000 йилларда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва хизмат соҳасини ривожлантиришнинг Комплекс программаси бажарилиши ана шу пойдеворга асосланади. Қисқа қилиб айтганда, техника тараққиёти суръатини тубдан ошириш, фан ва техниканинг олий марраларини эгаллаш — жамият ҳаётининг ҳамма соҳаларида олға қараб қилинадиган ҳаракатнинг қудратли тезлатгичидир.

Совет олимлари олдида очилган уфқлар кенг ва жозибадордир. Партия уларни бутун куч-ғайратни иқтисодий ва социал тараққиётни жадаллаштиришни таъминлайдиган энг муҳим стратегик йўналишларга қаратишга даъват этмоқда. Ижтимоий фанлар соҳасида хусусан ривожланган социализмни такомиллаштириш проблемаларини тадқиқ этишни кучайтириш, тадқиқотларнинг ғоявий-назарий савиясини ва амалий аҳамиятини ошириш кўзда тутилган. Табиий ва техника фанлари соҳасида ишлаб чиқарувчи кучларга чуқур сифат ўзгаришларини таъминловчи тадқиқотларни кенгайтириш, маҳсулотлар, техника ва технологиянинг бутунлай янги турларини яратиш биринчи ўринга қўйилди.

Ватанимиз фани қудратли потенциалга эга бўлиб, кўлами ва мураккаблиги жиҳатидан мисли кўрилмаган масъулиятли вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш имконини беради. Қизил юлдузли иккита автомат станциянинг Венера ва Галлей кометаси сари зўр таассурот қолдирувчи сафари, космонавтлар Л. Кизим билан В. Соловьевнинг янги туркумдаги «Мир» орбитал космик станциясида иш бошлаганлиги, бир қанча ғоят муҳим илмий ютуқлар Ленин мукофотини олишга тақдим этилганлиги — буларнинг ҳаммаси изланишларнинг кенг кўламини ҳамда совет фани ва техникасининг улкан имкониятларини кўрсатиб турибди.

Мамлакатимиз олимларнинг самарали фаолияти учун шарт-шароитлар яратиб бериш билан бирга улардан техника ва технологияни ривожлантиришда чинакам революцион ўзгаришларни таъминлайдиган кашфиётлар ва ихтироларни кутишга ҳақлидир. Бунинг учун илмий тадқиқот муассасалари ишлари самарадорлигини ошириш, тармоқ институтлари куч-ғайратларини активлаштириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга улар қўшадиган ҳиссани кўпайтириш; мамлакат илмий педагогик ходимларининг 35 процентдан кўпроғи тўпланган, ҳозирча эса тадқиқотларнинг 10 процентдан сал кўпроқ қисми бажарилаётган олий ўқув юртлари илмий потенциалидан самаралироқ фойдаланиш; фаннинг завод секторини илдам суръатлар билан ривожлантириш, унинг составига тармоқ илмий тадқиқот институтларини дадиллик билан қўшиш, илмий-ишлаб чиқариш бирлашмалари ташкил этиш ишини тезроқ олиб бориш; фан соҳасида иқтисодий механизмни такомиллаштириш, олимлар, конструкторлар меҳнатига ҳақ тўлашнинг янги формаларини илдамроқ жорий этиш керак.

Фундаментал тадқиқотларга асосланувчи ғоялар ва ечимларнинг хазинасини муттасил тўлдириб бориб, фанни халқ хўжалиги эҳтиёжлари сари буриб юборишни зўр ғайрат билан амалга ошириш лозим. Ишлаб чиқаришни фан соҳасига буриш, уни фан-техника ютуқларига мумкин қадар тўлароқ мойил этиш ҳам муҳимдир. Съезд минбаридан техника соҳасидаги консерватизм, тадқиқотлар тематикасининг ҳаддан ташқари «диссертацион йўналиши», илмий изланишлар натижаларини ўзлаштиришдаги сусткашлик, чет эллардан келтириладиган техникага ўйлаб ўтирмай кўз тутиш, «бегона» тармоқларда ва институтларда вужудга келган кашфиётларга маҳкамачилик нуқтаи назаридан ғижиниш билан қараш, ишлаб чиқариш ходимларининг бу кашфиётларни жорий этишдан манфаатдор эмаслиги ҳақидаги фактлар қаттиқ танқид қилинди. Съездда агар биз барча янгиликларни, илғор нарсаларни актив жорий этаётган тадқиқот муассасалари, саноат корхоналари, коллективларнинг нуфузини оширувчи воситаларни топа олмас эканмиз, ўртага қўйилган вазифаларни ҳал қила олмаймиз, — деб эслатиб ҳам ўтилди.

Экономиканинг ҳар бир тармоғида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш манфаатларини кўзлаб, хўжалик механизмини қатъий қайта қурмоқ керак. Экономикани бошқаришнинг барча бўғинлари янгиликни жорий этишга муносабатни ўзгартириши лозим — партиянинг талаби ана шундай. Бу СССР Госпланига ҳам тааллуқли бўлиб, у фан-техника тараққиётини узлуксиз планлаштиришга дадиллик билан ўтиши керак. Бу СССР Фан ва техника давлат комитетига ҳам тааллуқли бўлиб, у ўз ишини тезроқ қайта қуриши, куч-ғайратни фан-техника тараққиётининг асосий йўналишларини мувофиқлаштириб боришга, тармоқлараро илмий техника комплексларига раҳбарлик қилишга, мамлакатда илмий ахборотни ташкил этишга, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг 2000 йилгача бўлган фан-техника тараққиёти комплекс программасини амалга ошириш борасидаги ишларни мувофиқлаштириб боришга қаратиши керак. Фундаментал тадқиқотларга, шу асосда эришилган натижаларни ишлаб чиқаришга жорий этишга СССР Фанлар академияси, министрликлар ва идоралар кўпроқ эътибор беришлари лозим.

Партия ташкилотлари фан ва техникани ишлаб чиқаришга қўшадиган ҳиссаси муттасил ошиб боришига, социал вазифаларни ҳал этишда фан-техника тараққиётига амал қилиш кучайишига қатъият билан эришмоқлари керак. Партия ташкилотларининг кўпи бу ишни ташаббускорлик ва қатъият билан олиб бормоқдалар. Ленинград коммунистларининг интенсивлаш программаси, фанни ишлаб чиқариш билан боғлаш борасидаги ечимлари, Украина партия ташкилотининг илмий техника комплекслари ва инженерлик марказлари барпо этиш соҳасидаги тажрибалари юксак баҳоланди. Шу билан бирга ҳали ҳамма жойда ва ҳамма томондан ҳам қайта қуриш зарурлиги англаб етилгани йўқ. Янгича ишлашни ўрганиб олмай туриб, қолоқлик ва консерватизмни тугатмай туриб, олға ҳаракат қилиб бўлмайди.

Фан-техника тараққиётини бутун чоралар билан жадаллаштириш асосий сиёсий ва хўжалик вазифасидир. Бу вазифани ҳал этиш йўллари ва методлари съезд ҳужжатларида кўриб чиқилган ва ҳар томонлама, комплекс асослаб берилган. Чунончи, кишиларнинг таълим ва профессионал тайёргарлигини, шу жумладан умумтаълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилиш, олий ва ўрта махсус таълимни қайта қуриш давомида ҳам яхшилаш билан боғлиқ бўлган чора-тадбирларнинг кенг доираси фан-техника революцияси талабларини ҳисобга олган ҳолда белгилаб берилган. КПСС фаннинг моддий-техника базасини бутун чоралар билан мустаҳкамлаш йўлини изчиллик билан ўтказиб келмоқда. Съезддан сўнг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг илмий тадқиқотлар учун приборлар ва автоматлаштириш воситалари яратишни жадаллаштиришга қаратилган қарори қабул қилинганлиги бунинг яна бир далилидир.

Бу ғамхўрлик совет олимлари, инженерлари, конструкторлари, ихтирочи ва рационализаторларини илҳомлантираверсин, уларга янги куч бағишлаб, актив, гражданлик жиҳатидан масъулиятли ижодий ишга отлантираверсин.

(«ПРАВДА» газетасининг 19 март сонидаги бош мақоласи).

ТАСС АХБОРОТИ

«ПРОГРЕСС—25» УЧИРИЛДИ

«Мир» орбитал илмий станциясининг бундан буён ишлашини таъминлаш программасига мувофиқ, 1986 йил 19 март куни Москва вақти билан соат 13 дан 08 минут ўтганда Совет Иттифоқида «Прогресс-25» автомат юк кемаси учирилди.

Кемани учиришдан мақсад сарфланувчи материаллар ва ҳар хил юкларни орбитал станцияга элтишдан иборатдир.

«Прогресс-25» параметрлари қуйидагича бўлган орбитага чиқарилди:

— Ер юзидан максимал олислиги — 268 километр;

— Ер юзидан минимал олислиги 189 километр;

— айланиш даври 88,8 минут;

— оғиши — 51,6 градус.

Телеметрик информация маълумотларига кўра, автомат юк кемасининг ичидаги системалар нормал ишлаб турибди.

М. С. ГОРБАЧЕВнинг

«Венера—Галлей кометаси» лойиҳасига доир ишларда қатнашган олимлар ва мутахассислар билан учрашуви

18 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев СССР Фанлар академиясининг президенти А. П. Александров, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти Е. П. Велехов, космик тадқиқотлар институтининг директори академик, лойиҳанинг илмий раҳбари Р. З. Сагдеев, бош конструктор, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, лойиҳанинг техникавий раҳбари В. М. Ковтуненко, баллистик ҳисобларга доир ишларнинг раҳбари, техника фанлари доктори, профессор Ю. А. Мозжорин ва СССР Главкосмосининг бошлиғи А. И. Дунаев билан учрашди.

Олимлар «Вега» планеталараро автомат станциялари учишининг асосий якунлари ва энг муҳим хусусиятлари тўғрисида гапириб бердилар. Станциялар бир учишда икки самовий жисм — Венера билан Галлей кометасини тадқиқ этди. Венера планетасининг атмосферасига сузувчи аэростат зондлар етказилди. Улар Венера атмосферасининг айланиши ҳамда метеорологик параметрларини илк бор аниқлашга имкон берди. Айни пайтда Венера юзасига туширилувчи аппаратлар қўндирилди. Улар температура Цельсий ҳисоби билан 500 даражага яқин ва босим 100 атмосферага борадиган экстремал шароитларда Венерани ўрганишни давом эттирди. Венера заминининг элемент таркиби, температура, босим, булутларнинг тузилиши ва таркиби, атмосферанинг физик-оптик характеристикалари тадқиқ этилди.

Экспериментнинг иккинчи босқичида станциялар 15 ой учиб, 1 миллиард 200 миллион километр масофани ўтгач, 6 ва 9 март кунлари Галлей кометасининг қобиғига кирди ва унинг ўзагидан 8—9 минг километр масофадан ўтди. Илк бор комета ўзагининг катта масштабдаги тасвирлари олинди, унинг температураси ва бошқа физик-химик характеристикалари ўлчанди, кометани ташкил этувчи газ ва чангнинг химиявий таркиби анализ қилинди, электромагнит майдонлари ва физик жараёнлари ўрганилди.

Комета моддасини комплекс тадқиқ этишнинг фундаментал аҳамияти бор. Чунки, Қуёш таъсиридан асосан олисда бўладиган кометалардагина Қуёш системасини ҳосил қилган модда бокира ҳолида сақланиб қолган.

«Вега» станцияларини яратиш ишларида Совет Иттифоқининг 150 тага яқин ташкилоти ва корхоналари қатнашди. Приборлар, агрегатлар ва системалар электроника, компьютер техникаси, илмий приборсозлик, материалшунослик ва технология соҳасидаги энг янги ютуқлар асосида лойиҳаланди ва ясалди. Мумкин қадар табиий ҳолатга яқинлаштирилган шароитларда Ерда кўпдан-кўп экспериментал пишиқтириш ишлари ўтказилди. Станциянинг Галлей кометаси билан (унинг координатлари етарлича маълум бўлмаган шароитларда) ғоятда аниқ учрашув, шиғов метеорит — чанг таъсир этиб турган шароитларда станциянинг бузилмай ишлаши, кометани турли спекторларда съемка қилиш, реал вақт масштабида ерга сурат ва маълумотларни пухта юбориб туриш муаммоли масалалари муваффақият билан ҳал этилди.

Ушбу лойиҳани амалга оширишнинг катта илмий ва амалий аҳамияти бор. Яратилган янги техник воситалар, илмий прибор комплекслари, истиқболли материаллар, кўпдан-кўп рақамли информацияни ишлаб чиқиш методи, қабул қилинган конструктив ва технологик ечимлардан фойдаланилмоқда ва бундан кейинги космик техникани ишлаб чиқишда, шунингдек илм-фан ва халқ хўжалиги манфаатлари йўлида улар қўлланилади.

«Вега» станциялари илмий аппаратларини яратишда совет мутахассислари билан бирга Австрия, Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Франция, ГФР ва Чехословакия олимлари ҳамда инженерлари кенг кўламда иштирок этдилар.

М. С. Горбачев совет олимлари, мутахассислари ҳамда ишчилари ўтказган мислсиз космик эксперимент якунларидан бағоят мамнун бўлганлигини айтди, ушбу учишни Ватан фани ва техникасининг ёрқин ютуғи, космик фазони тинчлик мақсадларида ўзлаштиришда самарали халқаро ҳамкорликнинг яққол тимсоли, деб таъкидлади. Шу муҳим экспериментнинг тугаши КПСС XXVII съездининг иш вақтига тўғри келди ва совет кишиларини, Ватанимизнинг ҳамма дўстларини, тинчликнинг қадрига етадиган ҳамма кишиларни ҳақли равишда қувонтирди. «Венера—Галлей кометаси» лойиҳасининг амалга оширилиши, янги туркум «Мир» космик станциясининг учирилиши ленинчи партиямиз ва совет халқи тинчликсевар йўлининг яна бир далили бўлди.

М. С. Горбачев ўтказилаётган космик ишлар қатнашчиларининг ҳаммасини самимий қутлаб, уларга муҳим ва олижаноб ишда янги-янги ижодий муваффақиятлар, сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилади.

Суҳбатда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Л. Н. Зайков ва КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин қатнашдилар.

(ТАСС).

СССР Олий Совети Президиумининг АҚШ конгрессига даъвати

Америка Қўшма Штатлари конгрессининг муҳтарам аъзолари!

СССР Олий Совети номидан унинг Президиуми ядро қуроли синовларини дарҳол тўхтатиш тўғрисидаги ғоят муҳим масала юзасидан сизларга мурожаат этишни ўз бурчи, деб ҳисоблайди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Аргентина, Ҳиндистон, Мексика, Танзания, Швеция ва Греция раҳбарларининг мурожаатномасини олди. Улар Женевада олий даражада ўтказилган Совет-Америка учрашувида ядровий ва космик қуролларга доир музокараларда тезроқ натижаларга эришишга аҳд қилинганлигини эслатганлар. Мактубда навбатдаги юксак даражада бўладиган учрашувларга қадар СССР билан АҚШ ҳар қандай ядровий синовлардан тийилиб турсалар, деган оқилона таклиф ҳам айтилган.

Президент Р. Рейган ҳам худди шундай мурожаатнома олганлиги бизга маълум.

М. С. Горбачев ўз жавобида Совет Иттифоқи 31 мартдан кейин ҳам — АҚШ да биринчи ядровий портлатишга қадар ядро портлатишларини ўтказмаслигини айтди.

Шу билан Совет Иттифоқи олти мамлакатнинг фикрига қўшилди. Бунинг маъноси шуки, ҳозир етти давлат Америка Қўшма Штатларининг раҳбарларини ядровий қурол синовларини тўхтатишга қатъий даъват этмоқда. Турли қитъалардаги бу давлатларда миллиард нафардан кўп киши яшамоқда. Тинчликни қадрловчиларнинг ҳаммаси уларга қўшилмоқда.

Совет Иттифоқи бир ёқлама тартибда ядровий синовларни ўтказмаётганига мана етти ойдан ошди. Шу вақт мобайнида АҚШ расман эълон қилинган етти ядровий портлатиш ўтказди, апрель ойида эса саккизинчисини ўтказмоқчи. Шундай қилиб, икки давлат позицияларидаги туб тафовутни бутун дунё кўриб турибди.

Олти мамлакат раҳбарлари СССР билан АҚШга мурожаат этиб: «омон қолишимизни таъминлаш учун асосий жавобгарлик сизларнинг зиммангиздадир», демоқда. СССР эса шу масъулиятни тўла-тўкис ҳис этади. У ядровий қурол синовларини тақиқлаш тўғрисида икки томонлама, уч томонлама, кўп томонлама бўлсин, ҳар қандай негизда музокаралар олиб боришга тайёр. Ҳозир гап Америка Қўшма Штатларида қолган. Ядровий синовларни ўзаро тўхтатиб туриш ва тамомила тўхтатиш мухолифларининг важлари танқидга дош бераолмаслигига ишончимиз комил.

Масалан Америка ядровий қуроли «пухталигини» назорат этиш учун синовлар зарур, деган гаплар айтилмоқда. Ҳақиқатда эса синовлар ядровий қуролни янгилаш, унинг жанговар, вайрон этувчилик хусусиятларини кучайтириш, янги хил ядровий қуролларни, шу жумладан космосда фойдаланиш учун ядровий қуролларни яратиш мақсадида ўтказилмоқда. Демак, мавжуд ялпи қирғин қуролининг ўзи инсониятни портлатиб юбориб, планетанинг кулини кўкка совуришга кифоя қилсада, бу қуролнинг потенциалини ўстираверишйўли тутилмоқда.

Назорат методларини ишлаб чиқиш билан чекланиб қолаверсак ҳам бўлади, деган гапларни ҳам айтишмоқда. Лекин бунда синовларни тўхтатиш тўғрисидаги аҳдлашувларга риоя этилишини назорат қилишни эмас, балки ядровий портлатишларни назорат этишни таклиф қилишмоқда. Бундай портлатишларни эса улар давом эттиравеpишни хоҳламоқдалар.

Биз бутун инсониятнинг манфаатлари йўлида ядровий синовларни тўхтатиш кераклигига аминмиз. Совет Иттифоқи эса бундан каттароқ ишларга ҳам тайёр. У шу асрнинг охиригача инсониятни ядровий қуролдан батамом халос этишнинг босқичма-босқич кенг амалга ошириладиган программасини олға сурди. Бу программа жаҳондаги барча давлатлар, барча парламентлар ва барча ҳукуматларга ҳавола этилди. Бу программа Америка конгрессига ҳам маълум.

Шартномаларга оғишмай амал қилинишидан манфаатдорлиги АҚШдан кам бўлмаган Совет Иттифоқи назоратга катта аҳамият беради, албатта. Ядровий синовлар тўхтатилганлиги тўғрисидаги битимларга, ядровий қуролсизланиш тўғрисидаги шундан кейинги шартномаларга риоя этилиши миллий воситалар билан, шунингдек халқаро процедуралар ёрдами билан — зарур бўлган ҳолларда жойларда инспекция ўтказиш билан ҳам (бунга Совет Иттифоқи розилик берган) таъминланиши мумкинлигини олимлар, мутахассислар аллақачон исбот қилганлар.

Бугунги кунда ядровий синовларни тўхтатиш масаласи дунё халқларининг диққат марказида турибди. Барча мамлакатларнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, парламент аъзолари ва илм-фаннинг атоқли вакиллари, шу жумладан АҚШнинг таниқли олимлари ядровий қурол синовларига дарҳол чек қўйиш зарурлигини айтмоқдалар.

Биз конгрессга мурожаат этиб, ядровий синовларни тўхтатиш вазифаси халқларнинг хоҳиш-иродасига, уларнинг ер юзида мустаҳкам тинчликни таъминлашдан иборат эҳтиросли истагига мувофиқ ҳал этилишига АҚШнинг тутган позицияси ҳам мос келмоғи учун уни ўзига боғлиқ ҳамма ишларни бажаришга даъват қиламиз.

Энг кўп ядровий қурол запасларига эга бўлган икки мамлакатимиз унинг синовларини тўхтатишда биринчи бўлишлари шарт. Икки мамлакатимиз барча халқларнинг тинчликка бўлган орзу-умидларини оқлай олади ва шундай қилиши керак.

СССР ядро портлатишларига қаршидир.

СССР умуман ядро қуролига қаршидир.

Лекин ҳозир ядро портлатишларини яна бошламаслик тўғрисидаги қарор Совет Иттифоқининг ҳам, Америка Қўшма Штатларининг ҳам биринчи қадами бўлмоғи керак.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

● Чигит экишнинг бошланишига саноқли кунлар қолди ● Ҳар дақиқа ғанимат ● Кўкламги дала ишларини кучайтиринг ● Ерларни текислаш, бороналашни ўз вақтида амалга оширилишини таъминланг ● Техникани мавсумга сифатли тайёрлаб қўяйлик ● Уруғликнинг сифатига алоҳида эътибор беринг.

ҲОСИЛДОРЛИК ШУ КУНГИ ИШЛАРГА БОҒЛИҚ

Шу кунларда биз қанчалик тадбиркорлик билан иш юритсак, белгиланган ишларни ўз вақтида бажарсак, хирмонимиз шунчалик салмоқли ва сифатли бўлади. Баҳорнинг ҳар лаҳзаси ғанимат, суръатни сусайтирмаслик керак.

Ўтган йили 100 гектар ернинг ҳар гектаридан пландаги 29,3 центнер ўрнига 33,6 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдик. 207,5 минг сўм даромад қилдик. Йил охирида колхозчиларга 29,6 минг сўм қўшимча пул тақсимланди. Бир центнер пахтанинг таннархи пландаги 29,55 сўм ўрнига 24,40 сўмни ташкил этди.

Коллективимиз деҳқонлари ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки йилида бу муваффақиятларни янада мустаҳкамлашга аҳд қилишган.

Ҳар қарич ер ҳисобда. Куздаёқ маҳаллий ўғитга тўйдирилиб, шудгорлаб қўйилган майдонларни қишнинг илиқ келганлигидан фойдаланиб, жорий ва капитал текисладик. Ҳар гектар ерга 30—40 тоннадан гўнг солинди.

Айни кунларда бутун диққат-эътиборни экишга тайёргарликка қаратяпмиз. Техника шай ҳолда турипти. Ҳозир ерларни борона қилишга зўр беряпмиз. Бу тадбирнинг маромида ва сифатли амалга оширилиши чигитни ернинг табиий намига тўла ундириб олиш, гектарларнинг тўла бўлишини таъминлаш имкониятини беради. Механизаторларимиздан Н. Турсунбоев ва Т. Романовлар ўзаро мусобақалашиб, яхши натижаларга эришмоқдалар.

КПСС XXVII съездида маҳсулот сифатини ошириш зарурлиги уқтирилди. Бундан тегишли хулоса чиқариб олдик. Хуллас, бригадамизда иш қизғин. Белгиланган тадбирларни комплекс ҳолда амалга оширяпмиз. Мақсадимиз 1986 йилда ҳосилдорликни 35 центнерга етказишдир.

С. БАРАТОВ,
Урта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз бригадаси бошлиғи.

ҲАФТАЛИК ЯКУНИ

ПИСКЕНТ районидаги «Пискент» совхозининг Ҳалил Иброҳимов бошчилик қилаётган бригадаси деҳқонлари ҳар йили пахтадан мўл ҳосил етиштиришади.

— Бунинг ҳеч қандай сири йўқ, — дейди Ҳалил ака. — Бригадамизда ҳар бир киши ўз ишини билиб қилади. Ҳар мавсумнинг ўз масъулияти бор. Ана шу масъулият ҳисси биз деҳқонларни вақтдан унумли фойдаланишга ундайди. Масалан, ерлар ҳосилдан обдон тозалангач дарҳол шудгорлашга киришамиз, ўғитга тўйдирамиз. Ҳозир экин майдонларини текислаб, бегона ўт илдизларини териб олиб, боронадан чиқариб қўйдик. Техникани шай қилиб қўйганимизга анча бўлди.

Биз бригада даласида бўлганимизда маҳаллий ўғитлар тупроқ билан аралаштирилиб, чиритиб қўйилаётганлигини кўрдик. Уларни ғўза парвариши даврида ишлатиш кўзда тутилмоқда.

Бригада аъзолари меҳнатни пудрат усулида ташкил этишмоқда. Баҳорги дала ишларини оби-тобида бажаришда Тоғабой Хўжабоев, Қўчқор Кўчкинбоев, Турсунали Турғунов ва Мадамин Ҳатамов сингари ишчилар фидокорлик кўрсатишяпти.

Куни кеча бригадалар ўртасида социалистик мусобақага якун чиқарилди. Яна Ҳалил ака бошлиқ коллектив ғолиб, деб топилди.

Ш. ҚОСИМОВА.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА

Илгари эълон қилинган халқ депутатлари область Советининг 24 мартда ўтказилиши мўлжалланган олтинчи сессияси 1986 йил апрель ойига кўчирилади. Сессия ўтказиладиган кун қўшимча эълон қилинади.

Халқ депутатлари область Совети ижроия комитети.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ЖАДАЛЛАШТИРИШ БАҲОСИ

ОЛМАЛИҚДАГИ 6-ҒИШТ ЗАВОДЛАРИ БОШҚАРМАСИ КОЛЛЕКТИВИ 1986 ЙИЛ ДАВЛАТ ПЛАНИНИ 10 ПРОЦЕНТ КЎПАЙТИРИШНИ ИЛТИМОС ҚИЛДИ.

> **«Ўз заводида ёки колхозида, цехда ёки фермада ҳақиқий хўжайин бўлмай туриб, мамлакатнинг хўжайини бўлиш мумкин эмас. Меҳнат коллективи ҳамма нарса учун жавобгар бўлиши, ижтимоий бойликни кўпайтириш ҳақида ғамхўрлик қилиши керак.**
>
> **(КПСС Марказий Комитетининг партия XXVII съездига Сиёсий докладидан).**

Тасаввур қилиб кўринг: ишчилар, инженерлар, завод директори умумий мажлисда сўзга чиқиб, ҳамма бараварига бу йил бизга планни кам беришди, министрликдан илтимос қилиш керак, планни кўпайтириб беришсин, 1—2 процентга эмас, бирданига 10 процент кўпайтириб беришсин, деб илтимос қилишяпти.

Очиғини айтганда, бундай манзарага ҳамиша ҳам дуч келавермайсиз. Планларнинг ўзгартирилиши практикаси ҳақида кўп ўқишга ва эшитишга тўғри келади. Бироқ бунда «практика» сўзи олдига «нотўғри» сўзи қўшилган бўлади. Чунки планлар камайтириш томонига ўзгартирилади. Аксинчасига эса... нима, Олмалиқдагилар қанақа одамлар ўзи? Топшириқ қанча кам бўлса уни бажариш ва ҳатто ошириб бажариш шунча осон бўлишини наҳотки улар билишмаса. План бажарилгандан кейин эса одатда мукофот, Қизил байроқлар, фахрий ёрлиқлар берилади — буни билишмайдими?

НЕГА БУНДАЙ АҲВОЛ ЮЗ БЕРДИ?

— Хўжалик юритишнинг ҳозирги шароитида планни кўпроқ ошириб бажариш бизга фойда келтирмайди,— деди завод бошқармаси директори С. Мартиненко.

Сўнг нима учун фойда келтирмаслигини тушунтирди. Иқтисоднинг қаърига назар ташланмаса, директорнинг мулоҳазалари шундан иборатки, корхона планга қўшимча маҳсулотни реализация қилишдан жуда кам наф кўради. Бу фойдани ишчилар маошини кўпайтириш учун сарфлаш мумкин. Аммо, бундан ташқари электр-энергия, ёқилғи, хом ашё сарфининг лимитлари ҳам бор. Ортиқча сарфлаб қўйсанг, раҳмат дейишмайди.

Яна шуниси ҳам борки, планга қўшимча маҳсулот қаерга кетади? Бу шунчаки бир савол эмас. Хўжаликларимиз план асосида иш олиб боради. Масалан, қурилиш тресты Олмалиқдаги ғишт заводлари бошқармасидан бу йил неча миллионлаб дона ғишт олишини, ундан қанча уй қуришини билади. Йил охирига борганда трестга мана сенга қўшимча бир неча миллион дона ғишт дейишса, қурувчилар бундай «совға»дан воз кечишга ҳақлари бор: уларда ҳам нимани ва қачон қуришни олдиндан белгилаб қўйилган. Планга қўшимча келтирилган ғиштларни ишлатиш учун ортиқча одамлар ҳам, механизмлар ҳам йўқ.

Ана ўша миллион ғиштлар «план» ичида бўлса бошқа гап. У ҳолда ресурслар ҳам ажратилади, иш ҳақи фонди ҳам кўпаяди. Ғиштни реализация қилиш муаммоси ҳам қолмайди.

Ростини айтганда, заводлар бошқармаси ходимлари узоқ йиллар давомида, ҳатто ўнлаб йиллар давомида бу масала хусусида бош қотиришган эмас. Бунга ҳожат ҳам йўқ эди. Чунки корхона қолоқлар сафидан мустаҳкам жой олган, планнинг бажарилиши тўғрисида эса олдига «қани энди...» деган сўзлар қўшиб гапиришарди. Ускуналар эскириб қолган, ўз ҳолига ташлаб қўйилган завод территориясидан қишда юриб бўлмайди. Кадрлар қўнимсизлиги катта, бошқа коллективлар қутулишга ҳаракат қиладиган кишилар — ичкиликбозлар, прогулчилар бу ерга ишга келарди. Шу даражага бориб етдики, ҳалол ходимлар ғишт заводида ишлашларини айтишдан уяладиган бўлиб қолишди. Корхонанинг «шуҳрати» ана шундай эди.

1984 йилда бурилиш бошланди. Нима учун худди шу йилга келиб бурилиш бошланди? Ўшанда республикада тартиб ўрнатишга, интизомни мустаҳкамлашга, нопок, ноқобил кишиларни раҳбарликдан четлатишга киришилди. Заводлар бошқармасида ҳам бошлиқлар ўзгарди. Ёш серғайрат, жонкуяр Сергей Анатольевич Мартиненко директорликка тайинланди. Энг муҳими эса ишчиларнинг ўзлари, энг аввало коммунистлар бу аҳволга ортиқча тоқат қилиб бўлмаслигини тушундилар. Корхонада партия аъзолари кўп эмас — атиги йигирма тўрт нафар, лекин худди шу коммунистлар ўлда-жўлдаликка, ҳамма нарсага йўл қўйиб беришга қарши курашга бошчилик қилдилар. Слесарлар бригадири Анатолий Расшчупкин бошчилик қилган партия бюроси барча янгиликларда директорни қўллаб-қувватлади.

Ишни цехма-цех юриб ким нима иш қилаётганлиги билан танишишдан бошладилар. Баъзи «штатли лавозимлар»сиз ҳам корхона ишлай олиши маълум бўлиб қолди. Бундай лавозимларни эгаллаб турганларнинг бир қисми асосий ишлаб чиқаришга ўтказилди, бошқа штатлар қисқартирилди. Асосий касбдаги ишчиларнинг иш ҳақини кўпайтиришга муваффақ бўлинди. Ашаддий ичкиликбозлар ва прогулчилар ишдан ҳайдалди, ишга кеч қолганлик, ишдан барвақт кетиб қолиш учун жавобгарлик кучайтирилди, ишлаб чиқаришда интизом мустаҳкамланди. Аввало энергетика хўжалигида, механика хизматида тартиб ўрнатилди. Ускуналар ремонт қилинди, эскириб қолганлари эса имконият туғилиши билан алмаштирила бошланди. Биноларни ремонт қилиш ва территорияни обод қилиш мақсадида ремонт бригадаси тузилди. Шлакоблок ишлаб чиқарадиган норентабел цех беркитиб қўйилди, кучли вакуум насослари келтириб республикада биринчи бўлиб ғовакли ғишт ишлаб чиқариш ўзлаштирилди.

Бу ғишт ҳақида алоҳида тўхталса бўлади. Бу ўринда эса у ҳамма учун фойдали эканлигини айтиб ўтмоқчимиз. Ғовакли ғишт қимматроқ туради, кўп меҳнат талаб қилади, — лекин заводлар бошқармаси учун ҳам, қурувчилар учун ҳам фойдали, чунки ғишт терувчиларнинг меҳнат унумдорлиги учдан бир баравар ортади, деворларни оқлаш жараёнларига ҳожат қолмайди.

Биргаликда куч-ғайрат сарфланиб кўп иш қилишга муваффақ бўлинди. Ўзингиз ҳисоблайверинг: заводлар бошқармаси ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш планини ўтган йили 108,1 процент, нормативдаги соф маҳсулот ишлаб чиқариш планини 106,1 процент бажарди. Ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши 1984 йилдагига нисбатан 11,5 процентни ташкил этди, 15,1 процент кўп ғишт тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги 10,8 процент ошди. Бу ерда ҳар бир кишининг иш унуми 4,5 минг сўмга етди — бинокорлик материаллари министрлигидаги ўртача кўрсаткичдан деярли икки баравар кўп бўлди.

ЎЗ КЎЗИ БИЛАН КЎРГАН ЯХШИ

Кўпроқ ишласанг, кўпроқ ҳақ оласан. Ишбай асосида меҳнат қилувчиларнинг иш ҳақи ошди. Моддий рағбатлантириш фонди кўпайди, тез-тез ва кўпроқ мукофот бериладиган бўлиб қолди.

Бу яхши эканлигини улар ўз кўзлари билан кўришди. Бу сўнгги икки йил ичида коллектив ҳаётидаги энг оғир давр деса бўлади. Чунки баъзи бировлар илғорлар сафига чиқиб олдик, энди хотиржам юрсак бўлади, деб ўйлашди. Заводлар бошқармаси ўтган йили амалдаги 51 миллион 200 минг дона ғишт ишлаб чиқарди. Ўтган йилги эришилган натижани ҳисобга олиб 1986 йил учун 51 миллион 900 минг дона ғишт ишлаб чиқариш планлаштирилди. Бу реал план. Нормал ишланса, уни бажариш мумкин. Бундан бошқа яна нима керак?

Аммо бир дақиқа тўхтаб қолсанг бир чақирим орқада қолиб кетасан, деган гап бор. Худди шу соҳада партия ташкилоти, касаба союз активи ўз кучини кўрсатди. Коммунистлар касаба союз комитети аъзолари, касаба союз ташкилотчилари бригадалар, ҳар бир ишчи билан бир неча бор гаплашишди. Улар нима ҳақида гаплашишди? Аввало партиямиз XXVII съезди материаллари тўғрисида гап борди. Съезд материалларида иқтисодий ва социал жадаллаштириш зарурлиги тўғридан-тўғри ва равшан асослаб берилган. Заводлар бошқармаси ўсиши, техника билан қайта қуролланиши зарурлиги ҳам съезд материалларидан равшан бўлиб турибди. Уй-жой қуриш керак: квартира олиш учун навбатда турганлар кўп. Болалар боғчаси, профилакторий, пионерлар лагери қуриш лозим. Нормал ишлаш учун, айниқса, хотин-қизларнинг ишлаши учун шароит яратадиган пайт келди. Лекин буларнинг ҳаммаси учун қаердан маблағ олиш керак. Бунинг битта йўли бор — яхшироқ ишлаш, кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш керак. Ана ўшанда корхонанинг социал-маиший ривожланишига сарфлайдиган маблағи ҳам кўпроқ бўлади. Меҳнат ва турмушнинг яхши шароитини ҳам **ишлаб топиш керак.**

Резервлар қаерда? Мана тўртинчи тоннель печи аслида ишлаётгани йўқ. Ҳар бир цехда, ҳар бир участкада резервлар кам дейсизми? Келинглар, биргаликда қидириб топамиз. Таклиф киритинг.

Яхшироқ яшаш учун яхшироқ ишлаш кераклиги ҳақидаги фикр коллективнинг эътиқодига айланди. Ишчилар, мастерлар, инженерлардан ҳозирнинг ўзидаёқ маҳсулот ишлаб чиқаришни нималар ҳисобига кўпайтириш мумкинлиги ҳақида заводлар бошқармаси раҳбарлигига, партия бюросига, касаба союз комитетига таклифлар туша бошлади. Ўнлаб таклифлар киритилди. «Ангрен-конидан гилмояни ташиб келтириш учун темир йўл думпкарлар составы ажратилишига эришиш, қолиплаш цехи ускуналарини ремонт қилиш, шохобча йўлни тартибга келтириш ҳақида ва бошқа жуда кўп таклифлар тушди.

Таклифлар умумлаштирилиб уларнинг асосида ташкилий, техникавий тадбирлар плани тузилгач, мазкур рақам — 10 процент пайдо бўлди. Бу йилги планни 10 процент ошириш учун реал имкониятлар бор экан.

ҚАЛОВИ ТОПИЛСА...

Шу ўринда илҳомбахш манзара кўз олдингизга келади: коллектив дадил олға бормоқда, резервларни ишга солмоқда. Социалистик мусобақада ғолиб чиқмоқда. Лекин иш яхши юришиб кетиши учун, халқ ибораси билан айтганда, қаловини топиш керак.

Сергей Анатольевич Мартиненко, директор, ўзига хос тарзда образли қилиб гапини давом эттирди: кечувдан ўтаётиб чуқурга қулаб тушган кишига ўхшаймиз. Чуқурликда сув сени кўмиб кетса нафас олиш учун сакраш керак... директорнинг бунчалик тушкунлик билан гапиришида сабаб бор: СССР Госплани ғовак ғишт учун белгиланган коэффициентни бекор қилди. Яъни илгари завод 100 дона ғовак ғишт ишлаб чиқарса, 120 дона оддий ғишт ишлаб чиқарган ҳисобланарди. Энди эса бир дона ғишт фақат бир донага ўтади. Йиллик план эса ўша коэффициентни ҳисобга олиб тузилган эди. Ҳозир бу план ўзгармай қолаверди. Уни бажариш учун эса йигирма процент кўп ғишт ишлаб чиқаришга тўғри келади. Коллектив январь ойида планни қонун деб қабул қилиб, уни ошириб бажаришга бел боғлагандан кейин март ойида шундай воқеа содир бўлди. Дастлабки икки ойда ёмон меҳнат қилишмади, топшириққа қўшимча равишда бир неча юз минг ғишт тайёрланди: мана энди ҳаммасини қайта ҳисоблаб чиқишга тўғри келади.

Бу ҳисобга олинмаган қийинчилик. Бунинг устига корхонанинг нообъектив қийинчиликлари ҳам бор. Заводлар бошқармасидаги баъзи кимсаларга бу янгиликларнинг кераги йўқ. Ахир эскича ишлаш осонроқ, тинчроқ, ҳатто фойдалироқ — ўзинг учун иш бўлса, бас. Шу сабабли турли жойларга, ҳатто Москвагача шикоятлар туша бошлади. Уларда директор ва унинг маслакдошлари оғир жиноятлар қилишда айбланади. Корхонага комиссиялар тез-тез келадиган бўлиб қолди. Шикоятларни бирма-бир текшира бошлади.

Баъзи бировлар ҳамма комиссия билан овора бўлиб турган бир пайтда мустаҳкам интизом доирасини бўшаштириш мумкин, деб ўйлади. Яна прогулчилар пайдо бўлди. Баъзи бировлар ичкиликка ружу қўйди. Бош энергетик ҳақида калласи ишлайдиган одам дейишади. Лекин у ҳам ичкиликка берилиб кетди. Ҳозир заводлар бошқармасида бу лавозим бўш турибди.

— Йўқ, биз тўхтаб қолишимиз, бўшашувчилик қилишимиз мумкин эмас, — дейди касаба союз комитетининг раиси Ф. Селиванова, тўхтаб қолсак яна ботқоққа ботиб кетамиз. Ахир биз бошқача яшаш ва ишлаш мумкинлигини тушундик, сездик. Яна умумий мажлис тўплаймиз. Олға қараб ҳаракатимизни қандай ишлар ҳисобига жадаллаштириш тўғрисида яна маслаҳатлашамиз. Биз билан бирга қадам ташлашни хоҳламайдиган кишилардан ажралишимизга тўғри келади.

Йўқ, бу оддий жадаллашиш эмас. Ҳар қандай катта иш каби жадаллик ҳам ҳар бир меҳнат коллективида, ҳар бир иш жойида конкрет маънога эга. У ҳар бир кишининг ақлига ва қалбига боғлиқ, эски услубларни бузиб ўзгартириш баъзан одамларга оғир ботадиган ўзгаришни талаб қилади.

...Олмалиқ ғишт заводлари бошқармаси коллективи фақат бир кунни ўйлаб яшаётгани йўқ. Ҳозирги кундаги сира кечиктириб бўлмайдиган ишлар орасида истиқболни ҳам кўриб турибди. Иқтисодий экспериментда қатнашган корхоналардан намуна олиб, келгуси йилдан бошлаб хўжалик юритишнинг янги формасига ўтилади. Реконструкция бошлаб юборилади. Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирибгина, унинг сифатини яхшилабгина қолмай, қўл меҳнатини қисқартирадиган, энг оғир меҳнатни механизмлар, роботлаштирилган линиялар зиммасига юклайдиган реконструкциялаш бошланади.

Йўл белгилаб олинди. Шу йўлдан олға бориш керак.

А. СКОРОБОГАТОВ,
ЎзТАГ мухбири.
Олмалиқ.

МЕТАЛЛОЛОМ — ДАВЛАТГА

ТОШКЕНТ областида 1986 йил март ойида металлолом тайёрлаш планининг бажарилиши ҳақида (18 мартгача планга нисбатан процент ҳисобида, биринчи устун — қора, иккинчи устун — рангли металлар).

МАЪЛУМОТ

Шаҳарлар:		
Олмалиқ	58,1	27,2
Чирчиқ	57,1	46,2
Оҳангарон	55,0	127,7
Янгиобод	53,3	80,0
Бекобод	50,3	21,4
Ангрен	49,1	24,3
Тошкент	48,4	43,6
Нариманов	45,2	19,5
Янгийўл	45,1	22,4
Районлар:		
Бекобод	53,3	8,2
Паркент	52,9	53,8
Коммунистик	52,7	11,7
Оржоникидзе	50,6	30,8
Янгийўл	48,6	14,8
Чиноз	48,1	35,2
Калинин	47,1	32,3
Пискент	47,0	24,0
Оққўрғон	46,8	28,5
Ғалаба	46,1	15,6
Ўрта Чирчиқ	46,0	10,0
Бўстонлиқ	45,5	15,3
Тошкент	44,4	18,1
Бўка	41,1	—
Оҳангарон	37,5	40,0

● КОММУНИСТИК меҳнат зарбдори М. Қодирбекова «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида борган социалистик мусобақада актив қатнашиб, доим пешқадамлар сафида бўлганди. Шу кунларда, у съезд қарорларидан руҳланиб, янада унумли ишлаб, кунлик нормасини 120 процентдан ошириб бажармоқда ва фақат сифатли маҳсулот бермоқда. Суратда: М. Қодирбекова.

М. Нуриддинов фотоси.

Ҳар бир кишига, ҳар бир оилага

ИНСОН ҲАҚИДА ҒАМХЎРЛИК — БОШ МАСАЛА

КПСС XXVII съездида таъкидланганидек, социал сиёсат масаласи, инсон ҳақида ғамхўрлик қилиш ҳамиша партиямизнинг диққат марказида бўлиб келди. Мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш перспектив планларида халқ фаровонлигини сифат жиҳатдан янги поғонага кўтариш белгиланган. Яқин келажакда турмуш шароитини яхшилашга сарфланадиган ресурслар ҳажмини икки баравар ошириш кўзда тутилмоқда.

Съезд қарорларини ўқиб ўрганиш жараёнида халқимиз фаровонлигини ошириш юзасидан келажакда яна кўп ишлар қилинишини ҳис этмоқдамиз. Бу ишлаб чиқаришни жадал ривожлантиришда, иш сифати ва самарадорлигини оширишда шубҳасиз инсон омили ролини яна ҳам оширади.

Шаҳримиздаги кўпгина корхоналар узлуксиз ишлаётганлиги учун ҳам биз ишчи ва хизматчиларга кўрсатилаётган савдо ва маиший хизматни ҳар томонлама яхшилаш устида қайғурмоқдамиз. Бу корхоналарнинг кўпчилиги бевосита ишлаб чиқариш цехлари ёнида жойлашган. Улар хизматидан ҳар бир ишчи, инженер-техник ходим баҳраманд бўлаяпти, энг муҳими вақт тежалаяпти. Шаҳар партия комитети, корхона ва ташкилот раҳбарлари савдо ва маиший хизмат шохобчаларини кенгайтириш, мавжудларини реконструкция қилиш ва замонавий усулда жиҳозлаш устидан қаттиқ назорат ўрнатганлар. Кўрсатилаётган ғамхўрлик туфайли корхоналарда меҳнат унумдорлиги ошмоқда, иш суръати кўтарилмоқда.

Умумий овқатланиш хизмати ходимлари ҳамма учун қулай усулларни ўз корхоналарида кенг қўлламоқдалар. Кейинги йилларда кулинария маҳсулотларини саноат усулида тайёрлашга эътибор кучайди. В. И. Ленин номли металлургия заводидаги 12-ошхона шу мақсадда қайта реконструкция қилинди. Ҳозир бу ердаги 4 та цех ҳар сменада тўрт тонна тайёр масаллиқ етказиб беряпти. Бу ишчилар учун жуда ҳам қулайдир. Ишлаб чиқариш комплексининг барча цехларида маҳсулотлар олдиндан тузилган ҳафталик меню асосида ишчиларга сотилаяпти.

Завод ошхоналари иш давомида меҳнаткашлар эҳтиёжини тўла қондириш ва улар вақтини тежаш юзасидан ҳам кўпгина тадбирларни амалга оширмоқда. Металлургия заводида ишлаётган 9300 ишчи ва хизматчини овқатлантириш шароити анча яхшиланди. 27 ишчи ошхонасининг ҳаммаси капитал ремонтдан чиқарилиб, ўринлар сони оширилди. Қўшимча парҳез ошхонаси, буфетлар, кулинария магазинлари ташкил этилди. Бу ерда зарур маҳсулотларнинг ҳамма тури билан савдо қилинаяпти.

Темирйўл ва автомобиль транспорти ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари ҳам умумий овқатланиш корхоналари хизматидан мамнундирлар. Уларга 1-ошхона хизмат қилаяпти. Ошхонада «Витаминли стол» ташкил этилган, парҳез таомлар тайёрлаш йўлга қўйилган. Умумий овқатланиш хизмати ва саноат корхоналари ўзаро ҳамкорликда ишлаётганлиги учун ҳам бу тармоқ йил сайин ривожланмоқда.

Шаҳар партия комитети социал масалаларни ҳал этишда бошланғич партия ташкилотлари амалга ошираётган ишларни мунтазам назорат қилиб боряпти. Бюро мажлисларида, пленумларда шаҳар меҳнаткашларига кўрсатилаётган савдо ва маиший хизматнинг аҳволи атрофлича муҳокама қилинмоқда, ташкилотларга зарур амалий ёрдам кўрсатилмоқда. Шу боисдан ҳам кейинги йилларда цемент комбинати, «Узбекнеруд» бирлашмаси, 16-автокорхона, тикув фабрикаси каби корхоналарда умумий овқатланиш хизмати анча яхшиланди.

Шаҳарнинг йирик саноат корхоналарида маиший хизматнинг комплекс қабул пунктлари ташкил этилди. Бундай пунктлар металлургия заводи, «Бекабадцемремонт» корхонаси ва бошқа жойларда ишчиларга намунали хизмат кўрсатаяпти. Биргина «Бекабадцемремонт» корхонасида очилган комплекс қабул пункти ишчиларга 15 хил хизмат кўрсатмоқда. Энди ишчилар турли хил юмушлар билан шаҳар марказига қатнамайдилар, ҳамма ишларини шу қабул пунктида битирадилар.

Меҳнаткашларга кўрсатилаётган савдо ва маиший хизмат кўлами янги беш йилликда яна ҳам кенгаяди. Бу соҳада ҳали кўп иш қилишимиз керак. Ишчилар ва улар оилаларининг эҳтиёжи ҳозирча тўла қондирилмаяпти. Айрим партия ташкилотлари бу муҳим масала билан жиддий шуғулланмаяптилар. Ишчиларнинг кайфиятини яхшилаш, уларнинг иш қобилиятини ошириш, вақтини тежаш юзасидан зарур чораларни кўрмаяптилар. Буларнинг ҳаммаси ўз навбатида ишлаб чиқаришга салбий таъсир кўрсатяпти. Биз одамларга қанчалик ғамхўр ва меҳрибон бўлсак, уларнинг фойдали иш коэффициенти шунчалик ошишини бир дақиқа ҳам унутмаслигимиз керак. Зотан, партия XXVII съезди қарорларида ҳам инсон ҳақида ғамхўрлик энг муҳим вазифа қилиб қўйилди.

Э. РЎЗИЕВ,
Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари.

БИР ҚУРИЛИШ БОШҚАРМАСИДАГИ БЕБОШЛИКЛАР ҲАҚИДА

ИШНИ ЯХШИЛАШ ЎРНИГА ДАҒДАҒА

РЕДАКЦИЯ хонасидаги телефон жиринглади. Трубкадан келаётган овоз эгаси ўзини таништирди:
— Мен оддий қурувчиман. Бригадамиз аъзолари икки кундан бери ишламай бекор ўтиришибди. Мана, бугун бошқарма раҳбарлари ҳам келиб масалани ҳал қилишолмаяпти, ёрдам беринглар!...

Гапнинг очиғи, оддий бир қурувчининг ўз атрофидаги тартибсизлик ҳақида — давлат ишига жон куйдириб газетага шошилинч мурожаат қилиши бизни қувонтирди ва бригада ишлаётган объектга етиб бордик.

«Главташкентстрой»нинг биринчи пардозлаш трестига қарашли 28-қурилиш бошқармасининг Абдулла Ўрозмуродов бошлиқ бригадаси коллективини вагон-уйдан топдик. Тўрт йигит иккита тахтада нард ўйнаб ўтирибди. Яна бири китоб мутолааси билан банд. Соат эса ўн беш.

— Нима гап, йигитлар, нега иш вақтида...

— Иш вақтида нард ўйнашга кўзимиз учиб тургани йўқ, — деди улардан бири ҳозиржавоблик қилиб. —Материал йўқ ишлашга. Нима қилайлик?

Энди гапнинг давомини яна уларнинг ўзидан эшитамиз.

Абдулла ЎРОЗМУРОДОВ,
бригадир:

— БУНАҚА «дам олиш»дан зерикиб кетдик. Мана бугун мартнинг ўн биринчи куни ҳам ўтиб бораяпти. Лекин, ҳали тайинли бир иш қилганимизча йўқ. Бригадамизнинг 16 нафар аъзоси бор. Уларнинг ҳаммаси бирбиридан чаққон, меҳнатсевар йигитлар. Тоғни урса, талқон қиладиган бу азаматлар кучларини қаёққа сарфлашни билмай ўтиришибди. 9 кундан кейин объектни фойдаланишга топширишимиз керак. Материал таъминоти шу аҳволда бўлса, икки ойда ҳам бу ердан чиқиб кетолмаймиз. Одатда янги ой бошланмасдан олдин бизга кейинги ойда амалга оширишимиз лозим бўлган иш плани—наряд беришлари керак. Аслида эса... март ойининг нарядини бугун — 11 кундан кейин олиб келишди. Бунақаси биринчи марта бўлаётгани йўқ...

Маҳмуд ИСАБОЕВ,
дурадгор:

— БИТТА квартирада нечта эшик, нечта дераза-ром борлигини ёш бола ҳам санаб, айтиб беради. Бизга берилган иккита подъезддаги квартираларга ишлатиладиган шунча материалнинг 80 процентини елкаларимизда ташиб чиқдик. Механизация йўқ эмас, бор. Лекин у фақат оддий сим ва илгакдан иборат, битта қўлбола лебедка, холос. Қолаверса у ҳам бир кун ишласа икки кун «дам» олади. Бу «механизм» билан тахталарни тўққиз қаватли уйнинг юқори қаватларига тортиб бўладими?...

Василий КЎЛАЕВ, меҳнат ветерани:

— 1958 йилдан бери қурилишдаман. Иш бор жойда камчилик бўлади. Лекин, ҳамма нарсанинг ҳам чегараси бор. Мен чорак асрдан ортиқ қурилишда ишлаб ҳали бунчалик хўжасизликни кўрмагандим. Биз қураётган бу уй лойиҳа бўйича поли тахтадан бўлиши керак. Ой бошидан бери 4 та квартирада пол қоқилиб, бўялган эди. 6 март куни паркет олиб келишди. Энди уни суғуриб ўрнига паркет қоқишимиз керак эмиш. Суғуриб олинадиган бу тахталарни нима қиламиз, улар энди фақат ўтинга ишлатилади холос. Ахир хўжасизлик шу даражада бўладими?! Иккинчи масала — штурмчилик. Биз бир неча кунлаб материал йўқлигидан бекор ўтирамиз, объектни фойдаланишга топшириш муддати яқинлашиб қолганда трестнинг бошқа объектларидан «ёрдамчи»лар чақирилади. Учинчи масала — тахталарнинг сифатсизлиги. Қурилишга келтирилаётган ёғоч тахталарнинг кўпи нам. Уни қоққанингдан кейин то уйни фойдаланишга топширгунча тахта қуриб, полларининг ораси бармоқ сиғадиган даражада очилиб қолади. Квартирага кўчиб келган одам биздан—қурувчилардан ранжийди, шикоят қилади. Паркетлар ҳеч ҳам бир-бирига мос келмайди. Бири ниҳоятда қалин бўлса, бошқаси жуда юпқа. Уларни маромига келтириб қоқиш учун анча ортиқча вақт сарфлаш керак. Бунинг устига, мих қоқаётганда унинг хўллигидан юзингизга сув сачрайди. Оқибатда орадан вақт ўтиши билан поллар қинғир-қийшиқ бўлиб қолади. Ўтган сафар Жуковский кўчасида топширган объектимизни қабул комиссияси икки ойдан кейингина уй эгаларига калитларини берди...

Шу пайт объектга участка бошлиғи Жалол Йўлдошев бошқарма касаба союз комитети раиси Виталий Ирклиенко билан меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи Роза Львовани бошлаб келиб қолди.

Роза ЛЬВОВА:

— АГАРДА мен сизнинг ўрнингизда бўлганимда, телефондаги хабар орқали бу ерга келишни ўзимга эп кўрмас эдим. Мен буни ишчилар олдида паст кетиш деб ҳисоблайман. Бироқ, мен қурувчиларнинг иши нақадар оғирлигини жуда яхши биламан. Шунинг учун уларнинг ишсиз қолган кунларида нормадагидан кам ишлаганларини маош ёзаётганда ҳисобга оламан. Буларга эса... билмадим, яна нима керак? Уларнинг бунақа ўтиришлари учун жазолаш зарур. Нега шу объектда ишлаётган 400 нафар кишидан бирортаси бунақа қилмайди?

Виталий ИРКЛИЕНКО:

— ҚУРИЛИШГА материаллар ҳеч қачон ўз вақтида келмаган, бундан кейин ҳам келмайди. Мен бунга ишонаман. Бу бригаданинг масаласи эса анчадан бери чўзилиб келмоқда. Авваллари ҳам бунақа эътирозларни айтишарди-ю, бироқ, ишлашаверарди. Энди ишламасдан бунақа ўтиришларини қандай тушунишни билмайман. Менимча, буларга жиддий чора кўриш керак.

Жалол ЙЎЛДОШЕВ:

— ИШЛАГИЛАРИНГ келмаса ҳамманг ариза ёз бўшашга, қўл қўйиб бераман!

А. ҒУЛОМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» БОНГ УРАДИ!

РЕДАКЦИЯДАН: газета — омманинг минбари. Бизга мурожаат қилган ҳар бир газетхонга, хоҳ у хат орқали, хоҳ телефон орқали бўлсин, эътибор бериш, ҳар қандай сигналга ҳозир жавоб бўлиш бурчимиз. Мазкур воқеада эса қурувчилар нега тўппа-тўғри редакцияга мурожаат қилишди, юқоридаги камчиликларни бошқарма, трест раҳбарлари билан ҳал қилишса бўлмасмиди, деган савол туғилиши мумкин? Бу саволга юқорида айтилган муносабатдан маълум даражада жавоб топса бўлади. Хусусан, бошқарма меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи Р. Львованинг ишчилар сигналига эътибор бераверишни ўзига нисбатан камситилиш деб ҳисоблаши, касаба союз комитетининг раиси В. Ирклиенконинг «Қурилишда материаллар вақтида келмаслигига ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолаверишига ишончи комиллиги» уларга мурожаат қилиш бефойдалигини кўрсатиб турибди. Маош ёзаётганда ишламаган кунлар учун ҳам ҳақ ёзиб, давлат ҳисобига хотамтойлик қилиш ва бу «яхшилик»ни билмаган қурувчиларнинг газетага шикоят қилишини тушуна олмаслик, «бунинг учун уларни жазолаш керак»лиги каби тасаввурлар наҳот ҳозирги даврда бу ўртоқларга эриш туюлмаса?! Узоқ йиллар мобайнида хўжасизларча иш юритиш оқибатида улар учун одатдаги ҳол бўлиб тасаввурга ўрнашиб қолган бунақа иш юритиш услубларидан воз кечадиган вақт келганлигини, партия ва ҳукумат мана шунга даъват этаётганини булар ва бошқа ўртоқлар наҳотки ҳанузгача англаб етишмаган?

В. Ирклиенконинг «Бу бригада илгари материал вақтида келмаслигига эътироз билдирарди-ю, лекин ишлайверарди, энди бунақа ўтиришларини қандай тушуниш мумкин» деганига эътибор беринг. Буни фақат шундай тушуниш мумкин: мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида ҳозир рўй бераётган туб бурилишларни — штурмчиликка, кўзбўямачиликка, сифатсиз ишлашга қарши жиддий курашни бу бригада аъзолари яхши тушуниб олишибди-ю, уларнинг раҳбарлари эса ҳануз тушуниб етишмабди. Бунинг учун мазкур бригадага нисбатан чора кўриш эмас, уларни рағбатлантириш керак ва камчиликлар ҳақида жойларга хабар қилган одамларни жазолашни ўйлаш ўрнига, бундан буён материалларнинг вақтида етказиб берилиши ва бошқа камчилик-нуқсонларни йўқотиш билан жиддий шуғулланиш зарур!

КПСС XXVII съездида бу вазифа аниқ-равшан қилиб қўйилди: «Биз капитал қурилишни тубдан яхшиламай туриб, техникавий реконструкцияни амалга ошира олмаймиз. Бу эса бутун қурилиш комплексини янги индустриал ва ташкилий даражага кўтаришни, корхоналарни реконструкция қилишда ҳам, шунингдек янги объектлар қурилишида ҳам инвестиция циклини камида икки баравар қисқартиришни талаб қилади. Қурилишнинг суст суръатларига ортиқ тоқат қилиб бўлмайди, чунки бунинг оқибатида жуда кўп маблағлар ҳаракатсиз туриб қолмоқда, халқ хўжалигидаги фан-техника тараққиётига тўғаноқ бўлмоқда».

Қурилиш бошқармаси раҳбарлари қачонгача эскича услубда ишлашмоқчи?!

ИЛҒОРЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН-У...

Қишлов: «Сельская жизнь» ва Бутуниттифоқ радиосининг рейди

ЎЗБЕКИСТОН пойтахт областининг чорвадорлари одатда кўп қимматли ташаббусларнинг бошловчилари бўлиб чиқадилар. Республикада биринчилар қатори чорвачиликни саноат асосига ўтказиш ҳам айни шу ердан бошланди. Қисқа вақт ичида 56 та йирик чорвачилик фермалари ва комплекслари қуриб битказилди. Уларнинг орасида ҳар бири 800 — 1200 бош сигирга мўлжалланган комплекслар оз эмас. Ҳаётнинг ўзи ана шуни талаб этарди. Тошкентнинг 2 миллионлик аҳолисини узлуксиз таъминлаб туриш учун чинакам сут фабрикалари керак. Бироқ областда фермалар қуввати кенгайтирилди-ю, озуқа базасини мустаҳкамлаш, молларни урчитиб кўпайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилинмади. Катта ҳажмдаги моллар подаси учун атиги 1 та бузоқчилик комплекси ташкил этилди. Бошқа муҳим масалалар ҳам унутилди. Ветеринария хизматини малакали ташкил этиш ва қатъий зоотехника ҳисоб-китоби йўлга қўйилмади. Ана шу сабабларга кўра область ўтган йили 1000 тонна сутни кам етказиб берди.

Қишлов бошланганида кўпгина колхозлар ва совхозлар қийин аҳволга дуч келдилар. Лекин шунга қарамасдан чорвадорлар зиммаларига олган мажбуриятларида бой берилган имкониятларнинг ўрнини тўлдиришнигина эмас, балки, олға қараб қадам ташлашни ҳам кўзда тутилган эди.

Дастлабки натижалар кўпгина ферма коллективларининг сўзлари билан ишлари бир эканлигини кўрсатиб турибди. Ўтган йилнинг шу вақтдагига қараганда сут сотиш 4 минг тоннага кўпайди. Бўрдоқига боқилган молларнинг вазни ортди, табиийки, гўшт топшириш кўпайди. Фермалар маҳсулотини сотиш квартал топшириғи муддатидан илгари бажарилди.

Демак резервлар бор экан, бўлганда ҳам анчагина. Бу резервлар энг биринчи навбатда коллективларнинг ўз ишларини уюшқоқлик билан ташкил этишларига, технологик интизомнинг бажарилишига қатъий риоя қилиниши билан боғлиқдир. Масалан, «Чиноз» совхозини олиб кўрайлик. Бу совхоз ўзининг чорвачиликни индустриал асосда ривожлантириш соҳасидаги тажрибаси билан республикада жуда кўпдан буён машҳурдир. Бу ердаги йирик комплексда соғин сигирлардан маҳсулот олиш ўртача 4500 килограммданга тўғри келмоқда. Бу Ўзбекистондаги энг юқори кўрсаткичлардан биридир. Маҳаллий мутахассислар яқин вақтлар ичида 5 минг килограммлик марранинг эгалланишига ишонмоқдалар. Айни кунларда бу хўжаликда ҳар бир сигирдан кунига 15 килограммга яқин сут соғиб олинмоқда. Худди ёздагидек! Зотан, саноат типидаги бу хўжаликнинг бошқа хўжаликлардан фарқи ҳам шундаки, бу ерда маҳсулот етиштиришдаги мавсумий паст-баландликларга деярли барҳам берилган. Агарда чорвачилик комплексларида ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасини мустаҳкамлаш таъмин этилган бўлса самарадорлик шунчалик юқори бўлади. «Чиноз» совхозининг тажрибаси ана шундан далолат бериб турибди. Лекин шунга қарамасдан Чиноз район партия комитетининг биринчи секретари В. Г. Гришчук илғор тажриба адресини маълум қилар экан, аввало бу совхозда эмас, одатдаги ўртача хўжаликда бўлишни маслаҳат берди. Бундай хўжаликлар кўп. Ана шулар тармоқнинг тақдирини ҳал қилмоқдалар. Шундан сўнг биз «Октябрь 40 йиллиги» колхозига йўл олдик.

Колхоз фермалари ўн биринчи беш йилликда гўшт етиштиришни деярли 1,5 баравар, сут соғиб олишни 14 процент кўпайтирдилар. Энг муҳими шуки уларда чорвачилик маҳсулотларининг таннархи қўшниларириникига қараганда анча арзонга тушяпти. Сут етиштириш рентабеллилиги 70 процентга кўтарилди. Бу пахтачиликдагига қараганда анча юқоридир. Хўжаликни юритишга оқилона муносабатда бўлишнинг натижаси ана шундай. Кўрсаткичларни бундан ҳам ўстириш имкониятлари бор. Бу йилги қишлов натижалари ана шуни кўрсатмоқда. Ҳар бош соғин сигирдан 13—14 килограммдан сут соғиб олиш ҳозир нормага айланиб қолган.

— Колхозда ўзини оқлаган тажриба қарор топди, — дейди правление раиси П. Ф. Саулкин, — қишлов бошланишидан анча илгари чорвадорларимиз ўз имкониятларини таҳлил қиладилар. Ана шундан сўнг мажбурият қабул қилинади. Иш озуқа даласидан бошланади. Айтайлик, ўтган йили ҳар гектар ердан биз 110 центнердан озуқа бирлиги олишга эришдик. Яна бир муҳим шартни ҳам унутмаслик керак. Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида доимий ишлайдиган тажрибали кадрларга эгамиз. Бу гап айниқса, мутахассислар, ўрта бўғин кадрларига тааллуқлидир.

Колхоз фермаларида бўлганингда дилинг равшан тортади. Ҳар қадамда саранжом-саришталик, озодалик, тартиб-интизом. Технология интизомига қатъий амал қилинади. Озуқа цехининг бетўхтов ишлаб туриши ферма фаолиятида асосий ўрин эгаллайди. Бу ерда қайта ишловдан чиқарилган, тўйимлилиги оширилган аралаш озуқалар етарли миқдорда тайёрлаб берилади.

— Умуман, — дейди Тошкент область партия комитетининг секретари С. Д. Сайдалиев, — тармоққа муносабат яхши томонга ўзгарганлиги қувонтиради. Область хўжаликлари ўн иккинчи беш йиллик программасини белгиладилар. Асосан чорва молларининг маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга аҳд қилдилар. Биздаги мавжуд соғин сигирларнинг ҳар биридан ўртача кам деганда 3500 килограммдан маҳсулот олиш мумкин. Ҳозирча бу кўрсаткич 2600 килограммни ташкил этмоқда. Аслида Ўрта Осиё областлари ўртасида бу кўрсаткич энг юқори ҳисобланса-да, бироқ биз ҳали имкониятларимиздан тўла фойдалана олмаяпмиз. Масалан, Коммунистик районида ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар бир сигирдан 3100 килограммдан сут соғиб олинмоқда. Калинин ва Тошкент районларининг хўжаликлари ҳам бу маррага яқинлашиб келмоқдалар. Бошқалар учун ҳам суръатни тезлаштириш пайти келди. Партия XXVII съезди қарорлари чорвадорлардан ана шуни талаб этмоқда.

Амалий иш билан мустаҳкамланган ташаббус ҳамиша муваффақият келтиради. Бекобод райони яқин вақтларгача областда кейинги ўринларни эгаллаб келарди. Бу ерда чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планлари асосан аҳолидан сотиб олиниши ҳисобига бажариларди. Район партия комитети ва РАПО ташаббусни қўлга олди. Пахта, — беда алмашлаб экишни жорий қилишга киришилди. Озуқа проблемаси ҳал этилди. Кадрлар тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилинди. Фермаларга тажрибали мутахассислар, бригадирлар ишга тайинланди. Чорвадорларнинг меҳнат шароити яхшиланди. Дастлабки якунлар қуйидагича: район ўтган йилнинг шу муддатидагига қараганда давлатга 20 процент кўп чорвачилик маҳсулотлари сотди.

Афсуски, Бекобод районининг барча хўжаликлари ҳам ишни янгичасига ташкил этмаяптилар. Калпакова номли совхоз ва «Коммунизм» колхозида мажбурият у ёқда турсин ҳатто сут ва гўшт сотиш планлари ҳам бажарилмади. Ахир шароит бу ерларда ҳам худди Ленин номли ва Навоий номли колхозларидаги сингари-ку. Уларга айни кунларда райондаги барча хўжаликлар тенглашиш учун ҳаракат қилмоқдалар. Ҳамма гап озуқа базасининг мустаҳкам эмаслигида, ем-хашаклардан рационал фойдаланилмаётганлигида, озуқани сарфлашда ҳисоб-китобнинг пухта эмаслигидадир.

Кўпгина районлар қишловнинг ўтган беш ойи давомида белгиланган программани бажара олмадилар. Ҳатто маҳсулот етиштиришни камайтириб юбордилар. Оҳангарон, Орджоникидзе, Ғалаба районларининг фермалари областни анча орқага тортмоқдалар. Сабаби маълум. Соғин сигирлар ночор аҳволда боқилмоқда. Рацион тўлиқ эмас. Фермаларда энг оддий тартиб ва қоидалар бузилмоқда.

Тошкент область агросаноат комитети чорвачилик бўлимининг бошлиғи Б. В. Жердев бу аҳволдан ташвишланаётганлигини яширмади. Гарчи область бўйича маҳсулот етиштириш ўтган йилдагига қараганда анча кўпайган бўлсада, бироқ сут ва гўшт тайёрлаш юзасидан зиммага олинган мажбуриятни бажариш анча мушкул бўлиб қолмоқда. Баҳорнинг ҳозирги кунларидан бошлабоқ келгуси қишлов учун озуқа запаси, соғин сигирларни ёз пайтида боқиш учун кўк озуқани кўпайтириш, эртаги ва оралиқ экинлари ҳосилдорлигини ошириш тўғрисида ғамхўрлик қилиш зарур. Областнинг бир қатор районларида бу иш ҳозироқ унутилган. Область чорваси ёз даврида ҳам асосан қўлда боқилади. Шунинг учун ҳам барча озуқа цехлари узлуксиз ишлаб туриши керак. Ҳар бир киши ўз иш жойида зарбдорчасига меҳнат қилиши зарур. Бусиз йил бошида катта меҳнатлар эвазига эгалланган марраларни сақлаб қолиш қийин бўлади.

М. БАБИНЦЕВ,
«Сельская жизнь» мухбири.

Э. РАҲИМОВ,
Бутуниттифоқ радиосининг мухбири.
(«Сельская жизнь» 19 март).

Самад Вурғун таваллудининг 80 йиллигига

«АЗИЗ ВАТАН, ТИНГЛА СЎЗИМ...»

Азиз тутиб эъзозлайлик
чин дўстликнинг қадрини биз,
Жон тикайлик бу дўстликка,
қардошликка ҳар биримиз.
Номус қилсин ўз кунидан
маслаксизлар, қалби кўрлар,
Боқий яшар бу Ватанда
покдомону тоза тамиз.

Шоир Самад Вурғуннинг «Бизнинг ёшлик» шеъридан келтирилган бу парча одамларни покдомон, инсоф ва диёнат билан яшашга чақиради. Шу боис бу мисралар шу кеча-кундузда ёзилгандек жаранглайди.

Кўп миллатли совет адабиётининг оташнафас шоирлари қаторидан мустаҳкам ўрин олган Самад Вурғун ўғли 1906 йилнинг 21 мартида Озарбайжоннинг Козоҳ районидаги Салоҳли қишлоғида бечораҳол деҳқон оиласида дунёга келди.

Онаси ва отасидан эрта жудо бўлган Самад турмушнинг аччиқ синовларидан ўтиб, вояга етди. У 1920 йилда Бокуга келиб, комсомол сафига ўтди, шундан кейин унинг жўшқин ўқиш ва меҳнат фаолияти бошланди. Бошланғич маълумотли Самад 1918 йилда ўқитувчилар тайёрлайдиган семинарияга кириб, уни 1924 йилда битириб чиққач, Озарбайжоннинг Козоҳ, Куба, Ганжа каби районларида 1929 йилгача муаллимлик билан шуғулланди. У шу йиллардан бошлаб Вурғун (севувчи, ошиқ) сўзини ўзига тахаллус қилиб олиб, шеърлар ёза бошлайди. Унинг илк шеърий тўплами «Шоирнинг онти» номи билан 1930 йилда босилиб чиқди.

30-йилларда Вурғуннинг «Қалб китоби» (1934), «Шеърлар» (1935) каби тўпламлари эълон қилинади. Шу йилларда у қизғин ўқиш-ўрганиш билан банд бўлиб, Москва Давлат университети, кейинроқ Озарбайжон Давлат педагогика институтининг аспирантурасини ҳам тугатади.

Самад Вурғун ижод билан бир қаторда жамоат ишларида ҳам фаол иштирок эта бошлайди. У 1934 йилда СССР Ёзувчиларининг I съездига делегат, 1954 йилда эса II съездда поэзия бўйича докладчи сифатида қатнашади.

Самад Вурғун социализм қурилиши йилларида Сулаймон Рустам, Мамад Раҳим, Микаил Мушфиқ, Осмон Саривелли, Расул Рза каби қаламкашлар билан янги ҳаёт тароналарини куйлай бошлайди. Социалистик Ватанга бўлган муҳаббат унинг Озарбайжон мадҳига бағишланган шеърларида юксак оҳанг билан тараннум қилинади:

Азиз Ватан — ёруғ юзим,
Тингла, маним юрак сўзим.
Қардошликда бахт юлдузинг!
Гуллайбергин дориламон,
Озарбайжон, Озарбайжон.

Самад Вурғуннинг «Комсомолнома» поэмаси, «Шоирнинг онти», «Она сўзи», «Шафқат ҳамшираси», «Ватан ҳимоясида», «Шоир, нечун қаридинг тез?», «Украина партизанларига» каби эҳтиросли шеърлари ва бир қатор ҳаяжонли драматик асарлари унинг номини Иттифоқимиз китобхонлари орасида машҳур қилди. «Бизнинг ёшлик», «Яйранг, ўйнанг, авлодларим», «Комсомолнома» каби асарларида ўтюрак ёшларнинг нурлоқ образи яратилди.

Самад Вурғуннинг Улуғ Ватан урушигача ижодида «Воқиф», «Хонлар», «Фарҳод ва Ширин» каби тарихий-ижтимоий мавзуларда ёзилган драматик асарлари, А. С. Пушкиннинг «Евгений Онегин», Ш. Руставелининг «Йўлбарс терисини ёпинган паҳлавон», Низомий Ганжавийнинг «Лайли ва Мажнун» асарлари таржимаси катта ўрин тутади.

Шоирнинг уруш ва урушдан кейинги йиллар ижодида Ватан ҳимояси, тинчлик, озодлик ҳақида ёзилган «Кабутар», «Украина партизанларига», «Рус армиясига», «Москвага салом!», «Тўрт сўз», «Юрак», «Ўйлар», «Боку ҳақида достон», «Негрнинг ўйлари», «Муғон», «Асримиз байроқдори» каби фалсафий-лирик ва гражданлик руҳи билан йўғрилган шеър, поэмаларида олға сурилган ғоялар китобхонларни ғоявий-бадиий жиҳатдан тарбиялашда ҳамон муҳим роль ўйнаб келмоқда.

Озарбайжон адабиётининг Низомий, Фузулий, М. Ф. Охундов, Собир ва бошқа намояндалари ҳақидаги мазмунли тадқиқотлари учун С. Вурғун филология фанлари доктори даражасини олишга муваффақ бўлди. 1945 йилда Озарбайжон ССР Фанлар академияси ташкил этилиши билан аввал унинг ҳақиқий аъзоси, кейинроқ вице-президенти қилиб сайланди. У драматург, шоир сифатида икки марта СССР Давлат мукофотига сазовор бўлди. Жўшқин адабий фаолияти учун Ленин ордени билан мукофотланди. Озарбайжон халқ шоири Самад Вурғун 1956 йилда вафот этди.

Самад Вурғун ижоди ўзбек адабиёти билан ҳам чамбарчас боғлиқдир. У таниқли адабиётшунос Ҳамид Ораслий билан улуғ мутафаккир Алишер Навоий ижодига чуқур ҳурмат билан қараб, унинг юбилейига тайёргарлик ишларида фаол қатнашди. У ўзбек-совет адабиётининг Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ойбек, Уйғун, Шайхзода каби атоқли намояндалари билан яқиндан ижодий ҳамкорлик ва дўстона алоқаларда бўлди. Ғафур Ғуломнинг «Сен етим эмассан», Уйғуннинг «Украина еллари», Эркин Воҳидовнинг «Ўзбегим» каби асарлари билан Самад Вурғуннинг «Яйранг, ўйнанг, авлодларим», «Озарбайжон», «Бизнинг ёшлик», «Украина партизанларига», «Воқиф» каби шеърлари ва драмалари орасида ғоявий ҳамоҳанглик мотивлари сезилади. Чунончи, «Яйранг, ўйнанг, авлодларим» шеъридан олинган:

Мен кўрганман болаликда
нон дардида ўй сурганни,
Онам совуқ бир кулбада
оч қорнига туғди мани.
Сиз бахтлисиз, авлодларим,
у кунларни кўрмадингиз.
Йўқсилларни очлик бўғган
у тунларни кўрмадингиз.
Кўрмадингиз қалам қошли,
турна кўзли у келинни,
Жон беракан мен томонга
қўл узатди, сўнгра тинди, —

каби мисралар беихтиёр Ғ. Ғуломнинг «Сен етим эмассан» шеъридаги туйғуларни ёдга келтиради.

Ғафур Ғуломнинг қардошлик туйғуларини тараннум қилувчи «Бири-бирига устоз — бири-бирига шогирд», «Қирқ ёшли Озарбайжон» шеърларида бу юртнинг қадимий тарихи, маданияти ҳақида ҳаяжон билан сўзланар экан, Низомий, Фузулийлар қатори Самад Вурғун номи ҳам ҳурмат билан тилга олинади.

Самад Вурғуннинг қатор шеър ва поэмалари «Озарбайжон шоирлари» (1960), «Комсомолнома» (1968), «Юракдаги шеър» (Шайхзода сўзбошиси билан) сарлавҳали тўплам ва алоҳида китобларда Миртемир, М. Бобоев, Р. Абдурашид каби таниқли шоирлар таржимасида босилиб чиққан.

Ҳ. МУҲАММАДХЎЖАЕВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

ТЎРТ МИНГ КИЛОГРАММ УЧУН

КОММУНИСТИК районидаги «Ленинский путь» колхозининг соғувчиси Валентина Ермолаева бу йил 27 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилган.

Шу кунларда сигирларни рацион асосида озиқлантиришни назорат қилиб бораётган Валентина юқори кўрсаткичларга эришмоқда. У ҳар бир сигирдан кунига 9-10 килограммга етказиб маҳсулот топширмоқда.

З. ТОЖИБОЕВ.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

РАСМИЙ ҲУЖЖАТ СИФАТИДА ТАРҚАТИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 19 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг Аргентина, Греция, Ҳиндистон, Мексика, Танзания Бирлашган Республикаси ва Швеция раҳбарлари қўшма мактубига жавоби тексти Бирлашган Миллатлар Ташкилотида БМТ Бош Ассамблеясининг расмий ҳужжати сифатида тарқатилди. Жавоб мактубида Совет Иттифоқи 31 мартдан кейин — АҚШда биринчи ядро қуроли портлатилгунга қадар, ядро портлатувлари ўтказмаслиги баён этилган.

МАЖЛИС ОЧИЛДИ

ВАРШАВА, 19 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг навбатдаги мажлиси очилди.

Мажлис ишида БХР ташқи ишлар министри П. Младенов, ВХР ташқи ишлар министри П. Варкони, ГДР ташқи ишлар министри О. Фишер, ПХР ташқи ишлар министри М. Ожеховский, РСР ташқи ишлар министри И. Вэдува, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе, ЧССР ташқи ишлар министри Б. Хнеупек иштирок этмоқдалар.

Мажлисда халқаро муносабатларнинг умумий аҳволи ва бу муносабатларнинг кейинги ривожланиш истиқболлари асосида Европадаги аҳвол билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилмоқда.

ЖЕНЕВА РУҲИ ЯШАШИ ЛОЗИМ

● МЕХИКО. Инсоният урушнинг олдини олиш учун имкони бўлган барча ишларни қилиши керак. Женева руҳи яшаши лозим. АҚШ маъмуриятини музокаралар йўли билан барча проблемаларни ҳал этиш мумкинлигига ишонтириш зарур, деди Австриянинг собиқ федерал канцлери Бруно Крайский. У Мексикада чиқадиган «Эксельсиор» газетасининг мухбири билан суҳбатда СССР тинчликка астойдил интилмоқда, чунки у уруш нималигини яхши билади, деб таъкидлади. Унинг таъбирича, АҚШ «хийла-найранг қилаётган» бир пайтда совет томони музокараларга жиддий, масъулият билан муносабатда бўлмоқда.

Президент Рейган, деди Крайский, кескинликни юмшатиш жараёнини коммунизмга қарши «салб юриши» билан чиппакка чиқарди. У АҚШни ҳаддан ташқари ҳарбийлаштириб, энди эса «самовий урушлар» режасини зўр бериб ишлаб чиқмоқда. Бу ишларнинг ҳаммаси СССРни «сўзсиз таслим қилиш»га қаратилган. Бироқ Вашингтон ҳарбий соҳада устунликка эришишга муваффақ бўлолмайди, деб ўйлайман.

(ТАСС, 19 март).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БАЙРУТ. Ливан қаршилик кўрсатиш ватанпарварлик фронтининг жангчилари Исроил босқинчилари ва уларнинг «Жанубий Ливан армияси» деб аталмиш ёлланган қўшинлари позицияларига саккиз марта ҳужум қилдилар. Искандарун, Яхмор аҳоли пунктлари районларида босқинчиларнинг постларига ҳужум қилинди. Ливан ватанпарварлари қўйган минадан агрессорларнинг механизациялаштирилган патрули портлаб кетди. Исроил гумантларининг Марожаюн ва Ан-Накурадаги позициялари ракетадан ўққа тутилди.

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШ шу йил апрель ойининг ўрталаригача Анголага қарши УНИТА террорчи гуруҳига қурол-яроғ етказиб беради. Бу қуролдан Ангола ҳукуматига қарши фойдаланилади. Ассошиэйтед пресс агентлигининг хабар беришича, террорчилар бошлиғининг ёрдамчиларидан бири Савимби Лиссабонда шуларни айтди. Савимби террорчилар бошлиғи яқинда Оқ уйга борганида унга ҳамроҳлик қилди.

● МАНИЛА. Швейцариянинг Филиппинда тайёр кофе етиштирадиган энг катта «Нестле» миллатлараро корпорациясининг филиппинлик ишчи ва хизматчиларидан 3 минг кишининг икки ой давом этган умуммиллий забастовкаси меҳнаткашларнинг ғалабаси билан тугади. Чет эл маъмурияти ишчиларнинг ўз курашини охиригача етказишга қатъий азму қарор берганлигини кўриб, уларнинг турмуш шароитини яхшилаш, социал нафақалар ва иш ҳақи миқдорини ошириш тўғрисидаги талабларини қондиришга мажбур бўлди.

(ТАСС, 19 март).

Хотира куни олдидан

ҲАМҚИШЛОҚЛАР

Тошкент районидаги Энгельс номли 27-ўрта мактаб ўқувчилари 30 мартда республикамизда биринчи марта ўтадиган Хотира куни олдидан ўзларининг фидокорона меҳнатлари, жамоат ҳаётида ишлари билан эл-юрт меҳрини, эътиборини қозонган ҳамқишлоқлари хотирасини биргалашиб ёдга оладилар.

Хўш, улар кимлар? Нега кўпчилик улар хотираси олдида таъзим билан бош эгмоқда? Қуйида ҳамқишлоқлари дилига бир умрга жо бўлиб қолган бу фидокорлар хотираси ҳақидаги лавҳаларни ўқийсиз.

УНДАН ҚОЛГАН ЁДГОРЛИК

Уруш тугаб, қишлоқ кишилари кўкрагига шамол теккан кезлар эди. Боғларда баҳор елларининг майин шивири яна дилларга ҳузур бахш эта бошлади. Кўкатларнинг сархуш иси, жилғалар чуғури, лиммо-лим нурга тўлган табиат, феруза осмоннинг мусаффолигидан хушнуд қалбларда ғолиблик, одамларга оқибат, меҳнатга муҳаббат туйғуси мавжланарди. Бутун бир колхоз аъзолари ягона оила фарзандидек аҳил, уюшқоқ эди. Ишчан ва софдил раис Аҳмаджон Бўриевни одамлар чин юракдан севиб қолишган эди. Унинг тадбиркорлиги, ер илмини пухта билиши, энг оғир кунларда ҳам одамларга меҳрибонлиги туфайли планлар ортиғи билан бажарилар, колхозчилар хонадони ғаллага, қовун-тарвузга, арава-арава картошкага тўлиб кетарди. Хўжаликнинг йиллик ҳисоботида мукофот олмаган колхозчи қолмасди. Раиснинг яна бир яхши одати бор эди. У ўрнидан туролмай қолган бемор ёки кексалик туфайли юролмай қолган оталар, оналарни вақти-вақтида йўқларди. Беш-ўн килограмм мошми, буғдойми ёки қанд лавлагини уларнинг уйларига киритиб, кўнгилларини овларди.

Одамлар раисга меҳр қўйишди. Раис эса одамларга, айниқса Соип Юсупов, Юнус Расулов, Саидалихўжа Сарихўжаев, Нуъмон Шоабдиев, Ёдгор Сидиқов, Маҳкам Қулматов, Мансур Турсунов, Раҳматжон Исамуҳамедов каби колхоз активларига, қишлоққа кўнгил берди. Колхозчилар рўзғорини бутлаб олгач, чойхона, идора қурдирди. Шинамгина хиёбон ҳам ташкил этди.

Бир куни у колхоз активларини кенгашга чақирди. Урушда ҳалок бўлганлар оиласига ёрдам кўрсатиш масаласи қўйилди. Мажлис тугашига оз фурсат қолган ҳам эдики, қишлоқдан додфарёд эшитилди. Правление аъзоси, дала мудири Ҳидой Иноятов товуш келган томонга югуриб кетди. Колхозчилар хонадонига ўғри тушган эди. Хотин-қизларнинг додлашидан чўчиб қочаётган икки газанда Ҳидой аканинг баҳайбат қулочига илинди. Аммо учинчиси томонидан узилган ўқ уни ҳаётдан бевақт олиб кетди. Шунда бутун қишлоқ аза тутди, раис ҳам. Одамлар унга атаб қўшиқ ҳам тўқишди.

Дўстининг бевақт ўлимидан раис ҳам қаттиқ изтироб чекди. Чунки колхоз қурилишининг биринчи қалдирғочларидан бири, фидокор коммунист, ажойиб инсон, дилкаш биродаридан жудо бўлган эди. У Ҳидой ака оиласини доимо эътиборда тутди. Унинг фарзандлари меҳнатсевар кишилар бўлиб камолга етишди. Бу борада Аҳмаджон ака ҳам ҳаётдан кўз юмди. Ундан ёдгор бўлиб баланд тепалик устига қурилган чойхонаю хиёбон қолди. Аммо раиснинг ҳам, Ҳидой аканинг хотираси ҳам одамлар дилида сақланиб келмоқда. Қишлоқ тарихи ҳақида гап боргудек бўлса, икки фидокор номи биринчилардан бўлиб тилга олинади.

«КАТТА ДОКТОР»

Қишлоғимиз фельдшери Зайниддин Каримов ўрта бўйли, қорачадан келган, тўла гавдали, кўзлари тийрак киши эди. У тез сўзлар, беморга ширинсўз, айни пайтда ўзига мулозамат қилгувчиларни хушламас эди. У кўпинча томирни ушлаши биланоқ бемор дардини, дори-дармонларни аниқ айтиб берарди. Докторнинг оиласида фарзанди бўлмаганлигиданми, болаларни жуда севарди ва ишдан бўш вақтларида мактабга чиқиб «пучуқларни бир кўриб кетай дедим» дея кўринган болага конфет, ёнғоқ, майиз улашарди. У 1950—1955 йилларда қишлоғимизда «катта доктор» номи билан шуҳрат қозонди. Унга узоқ шаҳарлар, қишлоқлардан ҳам беморлар келиб, шифо топиб кетишгани ҳақида кўп бора эшитганман. Лекин мана бу воқеа ёдимдан асло чиқмайди: 1957 йилнинг ёзи эди. 9-синфда ўқир эдик. Бизни мактабимиз ҳовлисига — линейкага чақиришди. Орадан ҳеч қанча ўтмай, катта докторнинг уйи томонида севимли ёзувчимиз Ойбек, унинг умр йўлдоши Зарифа опа ва Зайниддин ака биз томонга келаётганликларини кўрдик.

Биз Ойбек билан учрашаётганимиздан беҳад қувончда эдик. Ўзимизча докторнинг қариндоши экан, деб ўйладик. Ҳамма воқеа меҳмонлар даврамизга келиб саломлашишгач равшан бўлди. Зарифа опа ёзувчимиз бетоб бўлганлиги, уни Зайниддин ака даволагани, ҳозир адиб бирмунча соғайганлиги ҳақида бизга гапирдилар. Кейин Ойбекнинг бир парча қоғозга ёзилган сўзларини ўқиб бердилар. Унда ёзувчимиз докторга миннатдорчилик билдирган эдилар. Шундан кейин Ойбек тутила-тутила сўзлаб, Зайниддин ака қўлига соат тақиб қўйди ва «мендан эсдалик» деди.

Доктор ҳам миннатдорчилик билдирди. Орадан ҳеч қанча ўтмай, Зайниддин ака маҳалла оқсоқоллари билан суҳбатлашиб: «одамдан қоладигани яхшилик экан. Шунча йил шу қишлоқнинг сувини ичдим, мендан бир хотира қолса деган ниятдаман, биз, чолу кампирнинг рўзғоримиздан ортган анчагина пул бор. Шуни маҳалла қабристонини ободонлаштиришга ва битта медицина пункти қуришга сарфламоқчиман», дебди. Кексаларга маъқул тушибди, бу таклиф. Докторга саховати учун раҳматлар айтишибди. Шу тариқа маҳалла қабристонининг кираверишдаги баланд, ораста ғиштин дарвозаси ва ажойиб фельдшерлик пункти қад кўтарибди.

Зайниддин акани маҳалла аҳли сўнгги йўлга кузатганига ҳам анча йиллар бўлди. Аммо катта докторнинг номи, ёрқин хотираси диллардан-дилларга ҳамон кўчиб юрибди.

ДРУЖИНА УНИНГ НОМИДА

У жуда содда ва озода кийинарди. Ташқи қиёфасидан уни ҳеч ким мактаб директори деб ўйламас, суҳбатлашганда эса, ширин сўзи, аллақандай меҳри билан одамни ўзига ром қилиб оларди. Болаларни «тойчоқлар» деб чақиришни ёқтирарди у.

— Тойчоқлар, — деди бир куни Юсуф ота Мўминов бизларга, — уруш тугади, энди турмушимиз яхши бўлиб кетади. Китоблар ва дафтарлар ҳам кўпаяди. Ҳозирча мана бу китобдан ҳаммангиз фойдаланиб туринг.

У дарс берадиган тарих китобини синфкомга берди. Икки-уч йил китоблар кам бўлиб турди. Кейин директор айтганидек, улар кўпайиб кетди.

— Тойчоқларим, — деди ота яна бир куни синфимизга кириб. Отаси урушда вафот этганлар оиласига партия ва ҳукуматимиз ёрдам беряпти. Киядиган кийимларингиз бўйи-бастини билгани келдим.

У ўн нафарча боланинг оёқ кийимидан тортиб бош кийимигача аниқлаб олди. Орадан бир ҳафта ўтгач, синфдошларимиз кийимлари башанг бўлиб қолди...

Йиллар ўтди. Мактабимиз ҳам, турмушимиз ҳам гўзаллашиб борди. Юсуф отани пенсияга кузатишга тўпландик. Отани давра тўрига ўтказишди. Унинг кўксидаги Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари ва медалларига ҳавас билан тикилардик. Ўша куни унинг шаънига жуда самимий, миннатдорчилик сўзлари айтилди. 45 йилдан ортиқроқ меҳнати сингган мактабига ота ҳам таъзим қилди. Хайрлашдик.

Аммо одамларга яхшилик қилишга одатланган инсон асло тинч ўтиролмас экан. У пенсияга чиққач, уч-тўрт нафар пенсионерларни ёнига олиб идораларга қатнади. Қишлоқ йўли асфальт бўлди. Ташкилотларга мурожаат қилди. Колхозга автобус қатнай бошлади, кўчаларга ёриткичлар ўрнатилди. Ота ўзининг қадрдон коллективи билан бирга яшади. Ёшлар ундан тажриба ўрганишди. У ўзи билим берган мактабнинг собиқ талабалари — икки профессор, 22 фан кандидати билан фахрланарди. Бу олимлар отани кўрсалар, бошга кўтаргудек бўлардилар...

Ана шундай маориф жонкуярининг номи мактаб дружинасига эндиликда абадийлаштирилиб берилган.

Пионер ва ўқувчилар Юсуф ота қабрини зиёрат қилиб, унга гуллар қўядилар. Ота уларнинг нигоҳида ҳамон майин табассум билан:

— Раҳмат, тойчоқларим деяётгандек бўлади.

Саидвали ҲАСАНОВ,
Тошкент районидаги «Гулистон» қишлоғининг Ленин участкаси.

Шанба ва якшанба кунлари қандай дам олмоқчисиз?

«ГЕЛИКОН» БАҲСГА ЧОРЛАЙДИ

ОЛДИНДАН белгилаб олинган планга мувофиқ бу шанбада Олмалиқдаги металлурглар маданият саройи кутубхонаси қошида ташкил этилган китобсеварлар клуби — «Геликон» ўз мухлисларини баҳсга чорлайди.

— Клубимизнинг «ҳеч бир китоб ўқимаган инсон қолмайди» деган сўзларни шиор қилиб олган аъзолари бу гал «Оилада бола тарбиясини йўлга қўйишда китобнинг роли» мавзусида фикр юритадилар, — дейди клуб китобсеварлар Советининг раиси Л. Рубан. — Баҳсда китобсеварлардан ташқари, ота-оналар, мактаб педагоглари, боғча тарбиячилари ҳам иштирок этадилар.

Баҳс педагогика илмларининг отаси Сухомлинский илмий тадқиқотлари асосида тайёрланган ихчамгина доклад билан бошланади. Сўнгра кутубхоначилардан Л. Суходолова, И. Жукова, Е. Столяровалар кейинги йилларда кутубхонага олинган болалар тарбиясига оид адабиётлар, уларни фаол ўқиб бораётган китобхонлар билан давра қатнашчиларини таништирадилар. Кейин китобсеварлар ўқиган асарлари асосида бола тарбияси ҳақидаги ўз мулоҳазаларини билдирадилар, тажрибали педагоглар, боғча мудиралари, тарбиячилар ўзаро фикр алмашадилар.

Шу куни «Илҳом», «Бойчечак», «Надежда», «Ветеран» клубларида ҳам қизиқарли тадбирлар ўтказилади.

Маданият саройининг «Радуга» цирк коллективи, «Халқ коллективи» номини олган драма театри бу галги томошаларини ветеранларга бағишлайди. Чунки бутун мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ фестивалида озодлик, бахт ва саодат йўлида курашган ветеранларни мадҳ этишга алоҳида эътибор бериляпти. Маданият саройи коллективи бундан буён ҳар шанбада кекса авлод ҳаёти ҳақида ҳикоя қилувчи композициялар, сценарийлар асосида мароқли кўрсатувлар тайёрлаб боришни иш планига қатъий киритган.

Аммо шанба, якшанба кунларида меҳнаткашлар бўш вақтини ташкил этишда маданият саройидаги ходимлар фаолияти текис ва осон кўчаяпти деб бўлмайди. Муайян қийинчиликлар учраб турибди. Масалан бугунги кунда ёшларнинг эстрада санъатига, хусусан вокаль-чолғу ансамблларига қизиқиши ортиб бормоқда. Дам олиш кунларида ана шундай ансамблларда шуғулланиш истагини билдираётган ёшлар ҳам кўпаймоқда. Аммо асбоблар етишмаслиги туфайли кўпчилик ёшлар орзуси рўёбга чиқмай қолаётир.

Маданият саройидаги муаммолардан яна бири —барча маданий тадбирларни уюшқоқлик билан ташкил қилинишини таъминловчи чинакам методик марказнинг йўқлигидир. Натижада, бирор кеча ёки учрашув уюштираётган ташкилотчи тайёр сценарий ва қўлланмалар йўқлиги туфайли қийналиб қолаяпти. Умуман саройда штатли ходимлар камлиги сезилмоқда.

Тўғри, Маданият саройида штатсиз, жамоатчи ташкилотчилар кўпчиликни ташкил қилади. Аммо, маданий тадбирлар уюштириш ишини асосан жамоатчилик асосида ишлаётган ташаббускорлар зиммасига юклаб қўйиш ҳам ноўрин кўпчиликни бирлаштириб турган Олмалиқ кон-металлургия комбинати коллективи аъзоларига ўз тажрибали методистлари бўлган методик марказ жуда зарур.

У. АБДУШОҲИДОВ.

Стадионлар, спорт комплексларида

МУСОБАҚАЛАР, СПАРТАКИАДАЛАР, ТУРНИРЛАР

22—23 март, шанба ва якшанба кунлари областимиз шаҳар ва районларида меҳнаткашларининг кенг оммаси иштирокида қизиқарли спорт мусобақалари, спартакиадалар, турнирлар ўтказилиши планлаштирилган. Бу тадбирларда оддий физкультурачи ва бошловчи спортчилар билан бир қаторда таниқли чемпион ва совриндорларимиз ҳам иштирок этишади. Мусобақалардан мақсад — янги рекордлар ўрнатишгина эмас, балки меҳнаткашларнинг шанба ва якшанба дам олиш кунларини мазмунли ўтказишдир.

ОЛМАЛИҚ. 22 март куни шаҳарнинг «Октябрь 40 йиллиги» номли стадионида спорт тадбирлари эрта тонгданоқ бошланади. Дам олиш кунги стартларга дастлаб Олмалиқ кон-металлургия комбинати спорт ихлосмандлари чиқадилар. Стадионда комбинат городкичиларининг биринчилиги ўтказилади.

Соат 11.00 да «Меҳнат» кўнгилли спорт жамиятининг кросс ва футбол мусобақалари бошланади.

Кейин Олмалиқ кон-металлургия комбинати ва 2-болалар-ўсмирлар спорт мактабининг теннис бўйича блиц-турнирини кўриш мумкин. Айни шу пайтда «Химик» спорт залида стол тенниси бўйича қуйи физкультура коллективлари ғолиблик учун курашадилар.

23 мартда шанба кунги спорт тадбирларининг финал қисми бошланади. «Ёшлик» спорт комплексида эса областимизнинг кучли командалари ҳисобланган Тошкент, Чирчиқ, Ангрен, Олмалиқ сузувчиларининг ўртоқлик турнири ўтказилади.

Шу куни мактаб ўқувчиларининг таътил кунлари бошланиши муносабати билан парадлар хиёбонида оммавий сайллар, «Қувноқ стартлар» викториналари уюштирилади.

АНГРЕН. Шаҳар спорт комитети икки кун давомида барча спорт турлари бўйича мусобақалар ўтказиш программасини ишлаб чиқди. Айни пайтнинг ўзида «Спартак» кўнгилли спорт жамияти ҳам қизиқарли турнирлар ўтказишни планлаштирди.

22 март куни саноат корхоналари футбол командаларининг спартакиадаси ўтказилади.

23 март куни тўрт ғолиб команда финал учрашувларини давом эттиради.

ЯНГИЙЎЛ. Эртага ва индинга Янгийўл шаҳар стадион ва саройлари одамлар билан гавжум бўлади. Шаҳар «Спартак» стадионида меҳнат коллективлари спартакиадаси бошланади. Шу куни волейбол ва баскетбол командалари ўртасида ғолиблар аниқланади.

23 мартда «Спартак» стадионида мебель фабрикаси бошлаб берган ташаббус кенг жамоатчилик эътиборига ҳавола этилади. Мебелчилар фабриканинг ички спартакиадасини ўтказишга қарор қилдилар. Ана шу спартакиаданинг спорт турлари бўйича ўтказиладиган барча турнирлари намунали тарзда шаҳар «Спартак» стадионида ўтказилади.

ТОШКЕНТ. Пойтахтнинг ҳар бир стадиони ва спорт саройларида шанба ва якшанба кунлари муайян спорт тадбирлари ўтказиш белгиланган.

В. С. Митрофанов номидаги сув спорти саройида синхрон сузиш бўйича Ўзбекистон шахсий-команда биринчилиги, «Динамо» стадионида мерганлик бўйича Ўзбекистон шахсий чемпионати, Қизил Байроқли Туркистон Ҳарбий округи мерганлик стендида стендга отиш бўйича Ўзбекистон шахсий-команда мусобақалари, «Динамо» теннис кортида Ўзбекистон кубоги мусобақалари, республика шахмат-шашка клубида шахмат бўйича эркаклар ўртасида Ўзбекистон чемпионати, шашка бўйича «Мўъжизакор шашка» республика мусобақалари давом эттирилади.

ТУРИЗМ

ЯНГИ МАРШРУТЛАР БЎЙЛАБ

Тошкент шаҳар экскурсия ва саёҳатлар бюроси меҳнаткашларнинг икки кунлик дам олиш кунларига мўлжаллаб Ўзбекистон ва қардош республикалар бўйлаб ўтадиган бир қатор туристик маршрутлар ва саёҳатлар уюштирди. Шу кунлари областимизнинг 400 га яқин меҳнаткашлари Фарғона, Ўратепа, Жамбул, Қўқон, Туркистон, Самарқанд, Наманган, Бухоро, Чимкент шаҳарларининг қадимий ёдгорликлари ҳамда диққатга сазовор жойлари билан танишадилар. Бундан ташқари Олмаота, Фрунзе шаҳарлари бўйлаб сафарларга йўл оладилар.

Областимиз территориясидаги «Чимён» туристик комплекси шу куни айниқса одамлар билан гавжум бўлади. Экскурсия ва саёҳатлар бюросининг махсус автобусларида областимизнинг 450 нафар ишчи-хизматчилари Бўстонлиқ район тоғ ёнбағрларида дам оладилар. Бу ерда улар учун театрлаштирилган томошалар, концерт программалари намойиш этилади, рақс ва ҳазил кечалари уюштирилади.

Шанба куни Чирчиқ, Янгиобод, Янгийўл шаҳарлари якшанба куни эса Оққўрғон, Оҳангарон, Бекобод районларидан 300 га яқин ишлаб чиқариш илғорлари, маданият ходимлари область шаҳар ва районлари кунларида қатнашиш учун пойтахтимизга келишади. Улар В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси, Тошкент телеминорасида бўладилар ва пойтахтнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар.

Тошкентликлар ва пойтахт меҳмонлари экскурсия ва саёҳатлар бюроси томонидан уюштирилаётган мазкур тадбирларда якка тартибда ва группа бўлиб қатнашишлари мумкин.

«ОҲАНРАБО»— ЧОРВАДОРЛАР ХИЗМАТИДА

Оҳангарон район маданият уйининг «Оҳанрабо» ашула ва рақс ансамблида 34 нафар ҳаваскор қатнашади. Турли касб эгаларини бирлаштирган бу ижодий коллективнинг халқ талантлари меҳнаткашларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказишда ўзларининг мароқли куй-қўшиқлари ва жозибали рақслари билан хизмат кўрсатишмоқда. Айниқса, санъаткорлар дала меҳнаткашлари ҳузурида тез-тез бўлишиб, уларга ўзларининг репертуарларидаги энг яхши асарларини тақдим қилмоқдалар.

Кейинги пайтларда ансамбль ҳаваскорлари Куйбишев номли, С. Раҳимов номли ва «Олмалиқ» совхозларининг яйловлари ва чорвачилик комплексларида концерт программаларини намойиш қилишди. Чорвадорлар С. Ерматов, В. Комилхонов, Б. Тўйчиев, С. Кўчимов каби хушовоз хонанда ва созандалар Л. Тожибоева, Г. Тоирова, Н. Жуманова, С. Исмоналиева сингари истеъдодли раққосалар санъатидан баҳраманд бўлишди.

Ҳаваскор санъаткорлар маҳоратининг ошиши, уларнинг репертуари классик ва замонавий музика ҳамда хореография санъати асарлари билан бойишида район маданият уйининг директори А. Сиддиқов ва ансамбль бадиий раҳбари Т. Жанаевнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Шу кунларда халқ талантлари район партия комитети ташкил этган график асосида КПСС XXVII съезди қарорларини меҳнаткашлар ўртасида кенг тарғиб қилишда фаол иштирок этмоқдалар. «Оҳанрабо» ансамбли қатнашчилари эртага — шанба куни «Тошкент от заводи» ва Жуков номли совхоз чорвадорлари ҳузурида бўлишиб, ўз санъатлари билан уларни хушнуд этишади.

Р. ҒАНИЕВ.

СУРАТДА: ансамбль санъаткорлари С. Раҳимов номли совхоз чорвадорларига концерт бермоқда.

А. Зуфаров фотоси.

Жамоатчи пенсионерларимиз

НОЗИМ АКА ВА УНИНГ ОИЛАСИ

НОЗИМ ЭШОНОВ Тошкент районининг «Тошкент» совхозидаги ҳурматли кексалардан. Бундан йигирма етти йил муқаддам «Тошкент» совхози ташкил этилганда у шу хўжаликнинг биринчи бўлимига бошқарувчи этиб тайинланди. Кейинроқ совхоз касаба союз комитети раиси қилиб сайланди.

Мана, ўн бир йилдирки, Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани Нозим ака пенсияда. Лекин у ўзини кўпчиликдан, жамоатчиликдан ажралган ҳолда тасаввур қилолмайди. Тўққиз йилдан бери совхоз ишига баҳоли қудрат ўз ҳиссасини қўшиб келмоқда. Ойдин ая эса кўп йиллар давомида совхоздаги «Ғунча» болалар боғчасида тарбиячи бўлиб ишлади. Ҳозир у ҳам пенсияда.

Беш нафар фарзанд ўсиб, тарбияланган бу оилани зиёлилар хонадони дейиш мумкин. Катта ўғли Козим совхоздаги илғор бригадалардан бирига етакчилик қилади. Шу билан бирга у Беруний номидаги Тошкент политехника институти машинасозлик факультетининг кечки бўлимида ўқияпти. Унинг рафиқаси Соҳибжамол олий маълумотли педагог, Ҳамза номли 2-мактабда ўқитувчилик қилади. Ноила болалар боғчасида тарбиячи, Нойиба эса педиатр-врач, Маузер-олий маълумотли мутахассис, хўжалик фермасининг мудири. Унинг умр йўлдоши Мунаввар Усмонова ҳам олий маълумотли мутахассис. Тошкентдаги «Ўртоқ» кондитер фабрикасида инженер-технолог бўлиб ишлайди. Носир ўрта махсус маълумотли, «Тошкент»совхози 1-бўлимининг 2-бригадасида ҳисобчи. Рафиқаси Маъмура олий маълумотли педагог, совхоздаги «Ғунча» болалар боғчасида кичкинтойларни тарбиялаяпти.

Нозим аканинг КПСС сафига кирганига салкам 40 йил бўлди. Шу давр ичида у ўзининг коммунистга хос хислатлари билан кўпчиликка намуна бўлиб келди. Кўпгина ёшларга устозлик қилган отахон хўжалик ветеранлар советининг раиси сифатида ҳам актив иш олиб бораяпти.

Хусусан, бу совет аъзолари совхоз меҳнаткашларининг ишдан бўш пайтларини маданий ҳордиқ чиқариб ўтказишлари, қишлоқда даврга мос янгича маросимларни уюштиришда фаоллиқ кўрсатадилар. Нозим ака эса ана шундай қизиқарли тадбирларни уюштиришга доимо бош-қошдир.

М. ТУРОБОВ.

ҲАМШИРАЛАР КОНКУРСИ

Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз клубида медицина ходимларининг «Балли, қизлар!» конкурси бўлиб ўтди. Унда қишлоқ касалхонаси ҳамширалари М. Акмалова, Ш. Ортиқбоева, М. Ғойибназарова, педиатр М. Аҳмедова ва фельдшер Д. Сулаймоновалар беморларга биринчи медицина ёрдами кўрсатиш, стол безаш ҳамда медицинага оид саволларга жавоб беришди.

Конкурсда М. Акмалова ғолиб чиқди.

А. ПУЛАТОВ.

СТАРТДА ФАҚАТ АЁЛЛАР

Ангрендаги «Резинотехника» бирлашмаси стадионида меҳнаткашларнинг бўш вақтларида, дам олиш кунларида турли байрамлар, оммавий-маданий спорт тадбирлари ўтказиш яхши анъанага айланиб қолмоқда. Бундай тадбирлар шаҳар меҳнаткашлари учун қувонч бахш этмоқда. Стадион трибуналари тобора гавжумлашмоқда. Яқинда стадионда ўтказилган спорт байрами «Нафосат» деб номланди.

Бу мусобақаларда бирлашманинг фақат... хотин-қизлари иштирок этдилар. Уларнинг фарзандлари ҳамда эркаклар стадион трибуналаридан жой олдилар. Байрам қатнашчилари тўп отиш, узунликка сакраш, югуриш ва сузишда мусобақалашишди.

Тўрт группада юздан зиёд спортчи хотин-қизлар кучлилик, чаққонлик, эпчилликда баҳслашишди. 36-болалар боғчасининг тарбиячиси О. Лукьяновская, технолог С. Туйчина, техника хавфсизлиги бўйича катта инженер В. Лебедь, 3-цех ишчиси Р. Зокировалар «Нафосат» стартларининг ғолибалари бўлдилар.

Байрам сўнггида ғолиблар шаънига карнай ва сурнай садолари янгради.

М. МИРАЛИМОВ.

СПОРТ МАЙДОНЛАРИДА

● ТОШКЕНТдаги «Олимпия» велотрекида аёллар ва эркаклар ўртасида трек бўйича Ўзбекистон чемпионати бўлиб ўтди. Олти кун давом этган бу мусобақаларда аёллар ўртасида янгиободлик Г. Нигметулина ғолиб чиқди. Тошкентлик Л. Соколова ва А. Сафаровалар иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

Эркаклар пойгасида ҳам областимиз вакили олмалиқлик спортчи С. Рябинин маррага биринчи бўлиб келди.

Умумкоманда ҳисобида Тошкент области спортчилари ғолиб чиқишди.

● ЧИРЧИҚДАГИ «Сплав» стадионида Тошкент области спартакиадаси программаси асосида бокс мусобақалари бўлиб ўтди. Боксларда областимиз шаҳар ва районлардан 12 команда иштирок этди. Умумкоманда ҳисобида чирчиқликлар биринчи, Ангрен шаҳри спортчилари иккинчи, янгиободлик боксчилар учинчи ўринни эгаллашди. Вазн категориялари бўйича чирчиқлик Э. Камолов, И. Раҳимжонов, К. Раҳимов, Р. Султонов, Э. Саидҳалилов, А. Акопянц, А. Емельянов, Б. Шпак ҳамда ангренлик Т. Исроилов, Бўстонлиқ районидан И. Дусенев ҳамда Н. Бердибоевлар спартакиада ғолиби бўлдилар.

А. ЮСУФХЎЖАЕВ,
область физкультура ва спорт комитетининг инструктори.

● **ФУТБОЛ.** Киевнинг «Динамо» клуби Европа мамлакатлари кубок эгалари кубоги мусобақасининг ярим финалига чиқди. Украин футболчилари ўтган куни чорак финалда Австриянинг «Рапид» командасини қабул қилишди.

Ўзбекистон футбол мухлислари Венанинг бу клуби ўйинини яқинда томоша қилишга муваффақ бўлишган эди. Маълумки, февраль ойи бошларида «Рапид» республикамизда бўлиб, «Пахтакор» футболчилари билан, шунингдек Фарғона ва Самарқандда маҳаллий футболчилар билан ўртоқлик учрашувларини ўтказган эди.

Бундан икки ҳафта муқаддам сафарда 4:1 ҳисобида ғолиб келган киевлик футболчилар ўз майдонларида янада йирикроқ — 5:1 ҳисобида устунликка эришдилар ва кубок учун курашни давом эттирадилар.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҲАМИША БАҲОРНИ ЭСЛАТАДИ

«БЕЛАЯ СИРЕНЬ», «ГИАЦИНТ», «РОЗОВИЙ ЖАСМИН» АТРЛАРИ МУАТТАР ҲИДИ БИЛАН БАҲОРНИ ЭСЛАТИБ ТУРАДИ.
БУ АТРЛАР ЁШЛАРГА АТАЛГАН.
«СОЮЗПАРФЮМЕРПРОМ» БУТУНИТТИФОҚ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

АВТОМОБИЛЬ ҲАМИША СОЗ

«ВУ-71 М»
УНИВЕРСАЛ ТЎҒРИЛАГИЧ

исталган типдаги мотоцикллар ва автомобилларнинг аккумулятор батареяларини тез ва осон созлашда қўл келади.

Бу 227х182х98 мм. ҳажмли, оғирлиги 3,2 килограмм бўлган бу кўчма прибор 220 вольтли электр тармоғидан қувват олиб ишлайди. Энг кўп зарядлаш токи «5 А».

«Ташхозторг» магазинларидан «ВУ-71 М» маркали универсал тўғрилагичларни сотиб олиш мумкин.

«УЗХОЗТОРГ»НИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.
«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ (телефон 45-37-27).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

● МТ 1

9.00 «ВРЕМЯ». 9.45 В. Кикта. «Рус миниатюралари». МТ ва БР рус халқ чолғулари академик оркестри ижро этади. 10.05 «Дунё ва ёшлар». 10.40 Ленин комсомоли мукофоти лауреатлигига сазовор бўлган бадиий коллективларнинг чиқиши. 11.10 «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.30 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар. 15.20 «Қишлоқ уфқлари». Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Сўқмоқдан катта йўл бошланади» (Ростов-Дон), «Нималар эвазига?» (Олмаота). 16.00 «Рус тили». 16.30 СССР Давлат академик симфоник оркестрининг виолончелистлар ансамбли чалади. 17.00 «Билимимиз —қудратимиз». Илмий-оммабоп журнал. 17.30 Л. Кассиль қаҳрамонлари экранда. «Қаҳрамоннинг биродари». Бадиий фильм («Союздетфильм»). 18.40 «Бир ихтиро тақдири». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси («Экран»). 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.05 «Лўли». Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия. 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 Фигурали учиш бўйича жаҳон чемпионати. Эркаклар. Эркин программа. Швейцариядан олиб кўрсатилади. 23.20 «Дунё воқеалари». 23.35 «1986 йил қўшиқлари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Бизнинг уйимиз». Телевизион журнал .19.30 Опера саҳна санъати усталари. М. Каллас. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Мушукча Женя ва кўча ҳаракати қоидалари ҳақида». Мультипликацион фильм. 20.45 Халқ куйлари. 21.00 «Рига этюдлари». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси (Рига). 21.30 «ВРЕМЯ». 22.05 «Хавфли ёш». Телевизион бадиий фильм («Экран»).

● ЎзТВ 1

18.00 Янгиликлар. 18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда». 18.45 «ДЕЛЕГАТ ИШГА КИРИШДИ». КПСС XXVII съезди делегати, Тошкент область, Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхози боғдорчилик бригадасининг бошлиғи С. Шонозова ҳақида телеочерк. 19.00 КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА! «Баҳорги экиш — биринчи имтиҳон». 19.30 «АХБОРОТ» (рус.). 19.45 «Ижод саҳифалари». С. Вурғун, С. Рустам. 20.30 «АХБОРОТ». 20.50 Ўзбек куйларидан концерт. 21.30 Москва. «ВРЕМЯ». 22.05 Телевизион миниатюралар театри. 23.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.10 МТ II. 16.55 Кўрсатувлар программаси. 17.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрорий). 18.00 Зоология. Ўрта Осиё қушларининг хилма-хиллиги. 18.30 «Ўғил бола гап». Бадиий фильм (М. Горький номли киностудия). 20.00 Ритмик гимнастика. 20.20 Физика. Турли муҳитларда электр токининг тарқалиши. 20.50 «36» ва «6» учун мукофот». Ҳужжатли фильм. 21.00 «Шаҳарнинг юмушлари ва муаммолари». 21.30 МТ II.

Р. — 10656. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1569. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12